

365 ÕAR
LIVSKRAFT
365 SAARTA ELINVOIMAA

LARSMO KOMMUN

BUDGET 2027 OCH EKONOMIPLAN 2027-2029

GODKÄND AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 16.11.2026 § 58

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Kommundirektörens översikt 2
2 Den allmänna ekonomiska utvecklingen 3
2.1 Finlands ekonomi 3
2.2 Kommunernas ekonomi 3
3 Larsmo kommuns ekonomi 2027-2029 5
3.1 Kommunens utveckling 5
3.2 Verksamhetens intäkter och kostnader 5
3.3 Skatteinkomster och statsandelar 6
3.4 Personal 10
4 Larsmo kommuns strategi 2026-2035 11
5 Larsmo kommuns organisation 16
5.1 Förtroendeorgan 16
5.2 Förvaltningsorganisation 16
5.3 Redovisningsskyldiga 17
6 Budgetens bindningsnivå och uppföljning av budgeten 18
7 Nämndernas driftsekonomi 19
7.1 Centralvalnämnden 20
7.2 Revisionsnämnden 22
7.3 Kommunstyrelsen 23
7.3.1 Ledning, allmän förvaltning, egendomsförvaltning 23
7.3.2 Koncernbolagen 29
7.3.3 Kost- och städservice 31
7.3.4 Välfärdstjänster 33
7.4 Nämnden för fostran och utbildning 36
7.5 Nämnden för tekniska tjänster 44
8 Investeringar per projekt 48
9 Resultaträkning 50
10 Finansieringsanalys 51
11 Balansräkning 52

1 Kommundirektörens översikt

Larsmo kommuns budget för 2027 har gjorts upp i en tid som präglas av osäkerhet på många plan. Krig och oro råder i Europa, vilket också påverkar kommunens verksamhet. Under överskådlig framtid kommer vi att ha särskilt fokus på att stärka kommunens beredskap för störningar och undantagsförhållanden.

Finlands offentliga ekonomi fortsätter att försvagas. I budgetförslaget för 2027 syns det konkret så att våra statsandelar, alltså den finansiering vi får av staten för vår verksamhet, är kännbart lägre än vad prognoserna visade i juni när kommunstyrelsen fastställde budgetramarna.

Trots dessa orosmoment i vår omvärld är det fortfarande tryggt och attraktivt att bo, jobba och driva företag i Larsmo. Vi har Finlands lägsta arbetslöshet, en ung och frisk befolkning och Österbottens lägsta inkomstskatt. Larsmo kommun är en attraktiv arbetsgivare, och över 90 % av våra anställda skulle rekommendera sin arbetsplats för sina vänner.

I den nya kommunstrategi som kommunfullmäktige godkände i september 2026 stakar vi ut tydliga milstolpar för hur vi ska stärka och framtidssäkra kommunens verksamhet och ekonomi. Vi ska stärka kommunens driftsekonomi så att vårt årsbidrag, alltså vårt resultat före avskrivningar, är minst 2,5 miljoner euro 2027, minst 3,0 miljoner euro 2028 och minst 3,5 miljoner euro per år från och med 2029.

Kommundirektörens budgetförslag för 2027 uppvisade ett årsbidrag på 2,5 miljoner euro, vilket innebar ett budgeterat överskott på drygt 0,5 miljoner euro. I kommunstyrelsens behandling minskade årsbidraget till 2,43 miljoner euro och överskottet till 486 000 euro. Målen för årsbidraget på 3,0 miljoner euro för 2028 och 3,5 miljoner euro för 2029 ser dock ut att bli utmanande. Arbetet för att effektivera kommunens verksamhet så att vi kan nå de målen inleds redan under hösten 2026.

Efter många år av stora investeringar och ökad skuldsättning ser 2026 ut att bli det första året på länge när Larsmo kommun minskar sin skuldbörda per invånare. Enligt budgetförslaget ska kommunens skuldbörda per invånare fortsätta minska 2027.

Från och med 2028 planerar vi att genomföra stora investeringar, främst i utrymmen för fostran och utbildning. I enlighet med kommunstrategin kommer vi noggrant att undersöka alla tillgängliga finansieringsformer för våra investeringsprojekt. Trots det kan vi räkna med att kommunens skuldbörda åter börjar öka 2028.

Enligt kommunstrategin ska kommunens investeringar under perioden 2026-2035 som helhet finansieras med våra årsbidrag. Med tanke på de stora investeringar vi har framför oss är det ett mycket utmanande mål, och en fråga som vi börjar arbeta med redan nu.

Budgetförslaget för 2027 baserar sig på de strategiska målen i vår färska kommunstrategi. I budgetboken anges först indikatorer och ansvariga organ för varje strategiskt mål. Under respektive organ anges sedan åtgärder och mätare för de strategiska mål som är relevanta för organet i fråga.

Via de strategiska målen i kommunstrategin styr kommunfullmäktige direkt prioriteringarna i budgeten, som i sin tur styr vår dagliga verksamhet. Samtidigt blir det lättare för våra beslutsfattare och invånare att följa upp hur de uppställda målen nås och vad man får för skattepengarna.

Larsmos framtid ser fortsättningsvis ljus ut. Tack vare en stadig befolkningsökning, framgångsrika och växande företag, en låg arbetslöshet och aktiva och engagerade invånare har vi en stark grund att bygga på.

Vi bör ständigt hitta nya sätt att effektivera kommunens verksamhet, så att vi kan ge våra invånare och företag ännu mer för deras skattepengar. Enligt kommunstrategin ska vi effektivera kommunens verksamhet med hjälp av ny teknologi, så att personalen kan möta det ökande behovet av specialkunskap och kundservice.

Marcus Henricson
Kommundirektör

2 Den allmänna ekonomiska utvecklingen

2.1 Finlands ekonomi

Finlands ekonomi har vuxit snabbare än förväntat, och statistikrevideringar förbättrade också den beräknade tillväxten och produktiviteten för år 2024 och 2025. BNP växer med 1,6 procent år 2026, med 1,8 procent år 2027 och med 1,5 procent år 2028. Hushållen är fortsatt försiktiga med sin konsumtion, men en förbättring av köpkraften och förtroendet ökar konsumtionstillväxten framför allt nästa år. Försvarsanskaffningarna, datacentren och energiomställningen ökar investeringarna, men bostadsbyggandet är fortsatt svagt och börjar återhämta sig först nästa år. Sysselsättningen fortsätter att minska under innevarande år och ökar först år 2027. I år ligger arbetslöshetsgraden på över 10 procent.

De offentliga samfundens underskott år 2025 var 3,8 procent i förhållande till BNP. Det förbättrade konjunkturläget ökar inkomsterna inom den offentliga ekonomin, men en kraftig utgiftsökning försvagar underskottet hos de offentliga samfunden i år till 4,2 procent av BNP. Den positivare konjunkturutvecklingen ökar de indirekta skatteintäkterna, men den tillsvidare svaga sysselsättningsutvecklingen dämpar intäktsökningen från förvärvsskatt samt minskningen i arbetslöshetsutgifter. De lättnader i inkomstbeskattningen som trädde i kraft vid ingången av innevarande år bromsar upp ökningen av skatteintäkterna i år, och detsamma gäller sänkningen av samfundsskatten nästa år. Under åren 2027–2030 kommer underskottet att vara cirka 4,5 procent av BNP. Skuldkvoten beräknas öka till 90 procent i år och förväntas vara nästan 98 procent av BNP år 2030.

(Källa: Finansministeriet: Ekonomisk översikt, hösten 2026)

Prognostal	2025	2026	2027	2028	2029
BNP, volymförändring, %	0,8	1,6	1,8	1,5	1,5
Privat konsumtion, förändring, %	-1,1	1,1	1,6	1,6	1,5
Antal sysselsatta, förändring, %	-0,5	-0,5	1,1	0,8	0,8
Sysselsättningsgrad (15–64-åringar), %	71,4	71,0	71,6	72,1	72,6
Arbetslöshetsgrad, %	9,7	10,3	9,9	9,5	8,9
Allmän lönenivå, förändring, %	3,1	3,6	3,2	3,4	3,2
Kommunsektorns lönenivå, förändring, %	3,2	3,6	4,3	4,3	3,3
Konsumentpriser (inflation), förändring, %	2,0	2,0	1,9	2,1	2,0
Byggkostnadsindex, förändring, %	0,9	2,0	1,7	1,8	1,8
Prisindex för basservice, förändring, %	3,5	3,5	3,5	3,7	2,9

2.2 Kommunernas ekonomi

Trots att Finlands ekonomi växer snabbare än väntat förblir utsikterna för kommunekonomin svaga. Bruttonationalprodukten beräknas öka med 1,6 procent år 2026 och med knappt 2 procent per år under de närmaste åren. Samtidigt fortsätter den offentliga sektorns underskott att vara stort och statens skuldsättning att öka. Sysselsättningen väntas dessutom inte börja förbättras förrän år 2027.

Kommunernas ekonomi beräknas vara underskottsfinansierad under hela prognosperioden. Kostnaderna stiger snabbbare än inkomsterna, framför allt på grund av ökade lönekostnader, högre arbetslöshetsutgifter och minskade statsandelar. Årsbidragen räcker inte till för att finansiera kommunernas nettoinvesteringar, vilket innebär att kassaflödet från verksamheten och investeringarna förblir negativt under hela perioden, även om situationen väntas förbättras något mot slutet av decenniet.

Kommunernas skatteinkomster väntas ändå öka stadigt. År 2027 prognostiseras skatteinkomsterna växa med 3,8 procent, främst tack vare den ekonomiska utvecklingen och stärkta skatteunderlag. Intäkterna från kommunalskatten beräknas då uppgå till cirka 11 miljarder euro.

Utmaningarna varierar mellan kommunerna. Små kommuner med färre än 5 000 invånare bedöms få de största ekonomiska problemen till följd av befolkningsminskning, en svagare skattebas och höga servicekostnader. Större städer har i sin tur stora investeringsbehov som belastar ekonomin. Antalet kommuner med negativt årsbidrag väntas öka från fem år 2025 till 27 år 2029, och nästan alla dessa är små kommuner.

Trycket på att höja kommunalskatten väntas öka, särskilt år 2027 och framför allt i små kommuner där skattesatsen redan ofta är hög samtidigt som skatteintäkterna är begränsade. Endast omkring en fjärdedel av kommunerna bedöms ha möjlighet att sänka sin kommunalskatt år 2027. Sammanfattningsvis pekar prognosen på att kommunernas ekonomiska situation kommer att förbli ansträngd under flera år trots en fortsatt tillväxt i den nationella ekonomin.

Kommunernas redovisning av skatteintäkter, mrd euro

Skatteintäkter	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunalskatt	9,995	10,491	10,935	11,400	11,847
Samfundsskatt	1,659	1,803	1,915	1,988	2,045
Fastighetsskatt	2,351	2,392	2,428	2,461	2,514
Sammanlagt	**14,005**	**14,686**	**15,278**	**15,849**	**16,406**
Förändring - %	5,3	4,9	4,0	3,7	3,5
Inkomstskattesats					
i Fastlandsfinland	7,54	7,57	7,57	7,57	7,57
Kommunernas andel av					
samfundsskatten	23,65	22,84	25,61	25,95	26,46

(Finansministeriet: Kommunekonomiprogrammet 2027, hösten 2026)

3 Larsmo kommuns ekonomi 2027-2029

3.1 Kommunens utveckling

Larsmo kommuns befolkning fortsätter att öka. Invånarantalet per 31.12.2025 var 5955 och beräknas även 2026 öka med 80 personer. Kommunens befolkning uppnådde 6000 personer redan i april 2026, därav ca 2000 invånare 0-18 år. Medelåldern i Larsmo är 33,6 år.

Sysselsättningsläget är fortfarande utmärkt i Larsmo. Arbetslösheten är ca 2%, lägst i Finland. Medelinkomsten i Larsmo är lägre än landet överlag och också lägre än medelinkomsten i Österbotten. Inkomstskattegraden är 8,3%. Medelvärdet i Finland år 2025 var 8,77%. Den effektiva skattegraden var 2025 6,7%. Det finns 373 företag i Larsmo. Den största arbetsgivaren är Larsmo kommun.

Larsmo kommun ackumulerade överskott är 21,1 miljoner euro. Kommunens skuldsättning har ökat de senaste åren och var per 31.12.2025 på koncernnivå 8 917 euro per invånare (medeltal i Finland 4924 euro). Kommunens egna lån uppgick till 6045 euro per invånare (medeltal i Finland 3481 euro).

3.2 Verksamhetens intäkter och kostnader

Försäljningsintäkter

De största inkomstposterna inom försäljningsintäkter är försäljning inom koncernen (518 000 euro), hemkommunersättning (100 000 euro) och inkomster från försäljning av skog (100 000 euro).

Avgiftsintäkter

De största inkomstposterna inom avgiftsintäkter är avgifter för småbarnspedagogik (116 000 euro), avgifter för morgon- och eftermiddagsverksamhet (151 000 euro) samt avgifter för byggnadsinspektion (60 000 euro).

Understöd och bidrag

De största inkomstposterna inom understöd och bidrag är understöd och bidrag av staten (137 300 euro) och understöd och bidrag av övriga (124 400 euro).

Övriga verksamhetsintäkter

De största inkomstposterna inom övriga verksamhetsintäkter är hyror för markområden (270 000 euro) och överlåtelsevinst för bestående aktiva (180 000 euro).

Personalkostnader

I personalkostnader ingår anslag för löner samt pensionsavgifter, socialskyddsavgifter och övriga försäkringspremier.

Löneanslagen för tjänster och befattningar beräknas öka med ca 410 000 euro (+ 3,2 %). De totala personalkostnaderna, inklusive sociala kostnader ökar med 0,5 milj. euro (3,1 %). För lönejusteringar 2027 har reserverats 2,7 procent jämfört med lönenivån i september 2026.

Tjänster

Kundtjänster av kommuner och samkommuner är budgeterat till 416 000 euro, varav 170 000 euro är hemkommunersättningar.

Den tekniska förvaltningens köp av tjänster är främst byggande och underhåll av byggnader och områden (370 450 euro), underhåll av enskilda vägar (125 000 euro), underhåll av vägbelysning (65 000 euro), underhåll av gator (225 000 euro) samt byggande och underhåll av maskiner och inventarier (98 000 euro).

Övriga tjänster är bl.a. rese- och transporttjänster (718 000 euro), experttjänster (262 000 euro), köp av ICT-och telefontjänster (660 000 euro), social- och hälsovårdstjänster (260 000 euro), näringslivstjänster (110 000 euro) och andel av beskattningskostnader (60 000 euro).

Under tjänster budgeteras även för samarbetsandelar (522 000 euro), vilka består av bl.a. följande poster: Jakobstadsregionens sysselsättningsområde 226 000, Österbottens förbund 87 000, miljöhälsovård 145 500 euro samt avbytarverksamhet 12 000 euro.

Material, förnödenheter och varor

De största kostnadsposterna inom material, förnödenheter och varor är livsmedel (506 000 euro), elektricitet (350 000 euro), inventarier (206 000 euro), IT-inventarier (130 000), uppvärmning (148 000 euro), kontors- och skolmaterial (119 000 euro), läroböcker (168 000 euro), bygg- samt övrigt material (1195 000 euro), litteratur och tidningar (77 000 euro), rengöringsmedel o förnödenheter (48 000) samt vatten (25 000 euro).

Understöd

De största kostnadsposterna inom understöd är understöd till hushåll (1 355 000 euro), understöd till sammanslutningar (195 000 euro), kommunens andel av arbetsmarknadsstöd (130 000 euro) och motions-, kultur- och välmåendeförmåner (70 000 euro)

Övriga verksamhetskostnader

Inom övriga verksamhetskostnader är hyror för byggnader och lokaler (137 000 euro) och hyror för maskiner och inventarier (112 000 euro) de största kostnadsposterna.

3.3 Skatteinkomster och statsandelar

De beskattningsbara förvärvsinkomsterna som utgör grund för debitering av kommunalskatt ökade år 2026 med 4,1 procent jämfört med år 2025. År 2027 beräknas de beskattningsbara inkomsterna öka med 5,6 procent jämfört med år 2026.

Inkomskatteprocenten på 8,30 procent hålls oförändrad jämfört med 2026. På basen av detta uppskattas det belopp som inflyter i form av kommunalskatt år 2027 öka med 4,2 procent jämfört med 2026 och uppgå till 10,6 miljoner euro.

Åren 2028 - 2029 beräknas kommunalskatten inbringa 11,1 resp. 11,7 miljoner euro.

Skattegrunden för kommunalskatten, 2024–2029, 1000 euro

År	+/- %	Förvärvsink. - avdrag	Inkomstskatt - %	Kalkylerad skatt	Debiterad skatt
2024	6,80	110 468	8,30	9 169	8 901
2025	9,80	121 325	8,30	10 070	9 639
2026	4,10	126 308	8,30	10 484	9 981
2027	5,60	133 356	8,30	11 069	10 554
2028	5,30	140 482	8,30	11 660	11 155
2029	4,70	147 117	8,30	12 211	11 722

Samfundsskatt

Larsmo kommuns andel av samfundsskatten beräknas 2027 uppgå till 0,527 miljoner euro. Åren 2028 – 2029 beräknas den uppgå till 0,549 respektive 0,572 miljoner euro.

Fastighetsskatt

Fastighetsskatten för markgrunden har beräknats enligt 1,30 procent och skatten för allmänna byggnader enligt 1,50 procent, skatten för stadigvarande bostad 0,55 procent, skatten på övriga bostadsbyggnader 1,60 procent, skatten på allmännyttiga samfund 1,30 procent samt fastighetsskatten för obebyggda bostadstomter på detaljplanerade områden 4,00 procent.

Fastighetsskattebeloppet kalkyleras 2026 till 1,995 miljoner euro. År 2027 beräknas inkomsten från fastighetsskatt uppgå till 2,098 milj. euro.

Beräkning av fastighetsskatt 2027, euro

Fastighetsskatt	Besk.värde 2026	Skatte-% 2026	Besk.värde 2027	Skatte-% 2027	Deb skatt 2027
Allmän fastighetsskatt					
Markområden	23 725 000	1,30	23 725 000	1,30	308 425
Byggnader	34 822 000	1,50	34 822 000	1,50	522 330
Stadigvarande boende	135 296 000	0,50	135 296 000	0,55	744 128
Fritidsbostäder	32 312 000	1,60	32 312 000	1,60	516 992
Allmännyttiga samfund	1 740 000	1,30	1 740 000	1,30	22 620
Obebyggd byggnadsplats	221 000	4,00	221 000	4,00	8 840
Sammanlagt	**228 116 000**		**228 116 000**		**2 123 335**

Skatteinkomster, 1000 euro

Skatteinkomster	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunalskatt	9 214	9 254	10 145	10 559	11 101	11 735
Samfundsskatt	430	462	495	527	549	572
Fastighetsskatt	1 823	1 898	1 992	2 098	2 174	2 181
Sammanlagt	**11 467**	**11 614**	**12 632**	**13 184**	**13 824**	**14 488**
Ändring %	11,4	1,3	8,8	4,4	4,9	4,8

Skattefinansieringen totalt, euro

Skattefinansieringen består av skatteintäkternas och statsandelarnas sammanlagda belopp

Skattefinansiering	2025	2026	2027	2028	2029
Skatteinkomster	11 613 613	12 632 000	13 184 000	13 824 000	14 488 000
Statsandelar	10 992 084	11 790 049	12 219 430	12 830 402	13 471 922
Sammanlagt	**22 605 697**	**24 422 049**	**25 403 430**	**26 654 402**	**27 959 922**
Ändring i procent	3,7	8,0	4,0	4,9	4,9

Statsandelar

År 2025 erhöll Larsmo kommun statsandelar 1 846 euro/invånare. Medeltalet i Finland är 976 euro per invånare. För 2027 budgeteras Larsmo kommun erhålla ca 2 025 euro per invånare.

Kalkylerade kostnader	Antal	Kalk kostn per inv.		Kalk kostn sammanlagt
Enligt åldersstruktur				
0-5 åringar	751	9 109,13		6 840 957
6 åringar	117	9 686,06		1 133 269
7-12 åringar	678	8 303,52		5 629 787
13-15 åringar	327	14 067,67	1873	4 600 128
16 år -	4 082	71,30		291 047
18-64 åringar	3 017	89,14		268 935
Enligt åldersstruktur, sammanlagt	**5 955**			**18 764 122**
Övriga kalkylerade kostnader				
Arbetslösa och personer i åtgärder	89	775,67		69 293
Enligt arbetslöshetsgrad, euro/invånare	5 955	77,10	0,22	101 598
Inslag av främmande språk	209	2 079,46		434 607
Enligt tvåspråkighet	5 457	327,24		1 797 156
Enligt karaktären av skärgårdsdel	2 186	329,48		720 243
Enligt befolkningstäthet euro/invånare	5 955	46,22	0,45	122 773
Enligt utbildningsbakgrund euro/invånare	5 955	31,64	0,51	96 561
Andra kalkylerade kostnader, sammanlagt				**3 342 232**
Kalkylerade kostnader, sammanlagt				**22 106 354**
Egen finansiering	5 955	-1584,69		-9 436 829
Statsandelar för kalkylerade kostnader för basservice				**12 669 525**
Tilläggsdelar				
Främjande av välbefinnande och hälsa	5 955	21,5	1,1	140 588
Befolkningsökning	5 955	11,35	1,28	86 547
Självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser euro/inv	5 955	14,51	0,45	38 905
Tilläggsdelar, sammanlagt				**266 040**
Minskningar och höjningar av statsandelen totalt				**-2 662 190**
Tillägg				
Kompensation för utökat finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner			83 198	
Avdrag				
Neutralisering av ändr. av utj. av skatteink., behovsprövad statsand. mm			-138 752	
Basutkomststödet			-38 395	
Statsandelssystemets inbesparing			-296 580	
Avdrag, totalt			-473 727	
Utjämning p.g.a. reformer				
Förändringsbegränsning i vårdreformen			-1088 842	
Övergångsutjämning (år 2027), vårdreformen			-938 068	
Tilläggsöverföring p.g..a. eftergranskning av år 2023			-176 983	
Återbetalning av 2024 års tidsbestämda tillägg			-67 768	
Utjämningar, totalt			-2 271661	
Kommunens statsandelar för basservice före utjämn. i ink. skattebasen (FM)				**10 273 375**
Utjämning av statsandelar på basis av skatt	**5 955**	**545,76**		**3 250 019**
Statsandelar för kommunal basservice				**13 523 394**
Utbildning- och kulturverksamhetens statsandelar				
Finansieringsandel 2027	5 955	-318,12		-1894 405
Kommunens finansieringsandel för gymnasie	5 955	-114,12	-679 585	
Kommunens finansieringsandel av yrkesutbil	5 955	-204,00	-1214 820	
Elevbaserade tillägg inom förskola och skola				48 976
Övr. Statsandelsfinansiering inom utbildning och kultur				91348
Statsandelar för undervisning och kultur				**-1754 081**
Ers. för förlorade skatteinkomster p.g.a ändr. i skattegrunderna				**450 119**
Statsandelar, sammanlagt				**12 219 432**

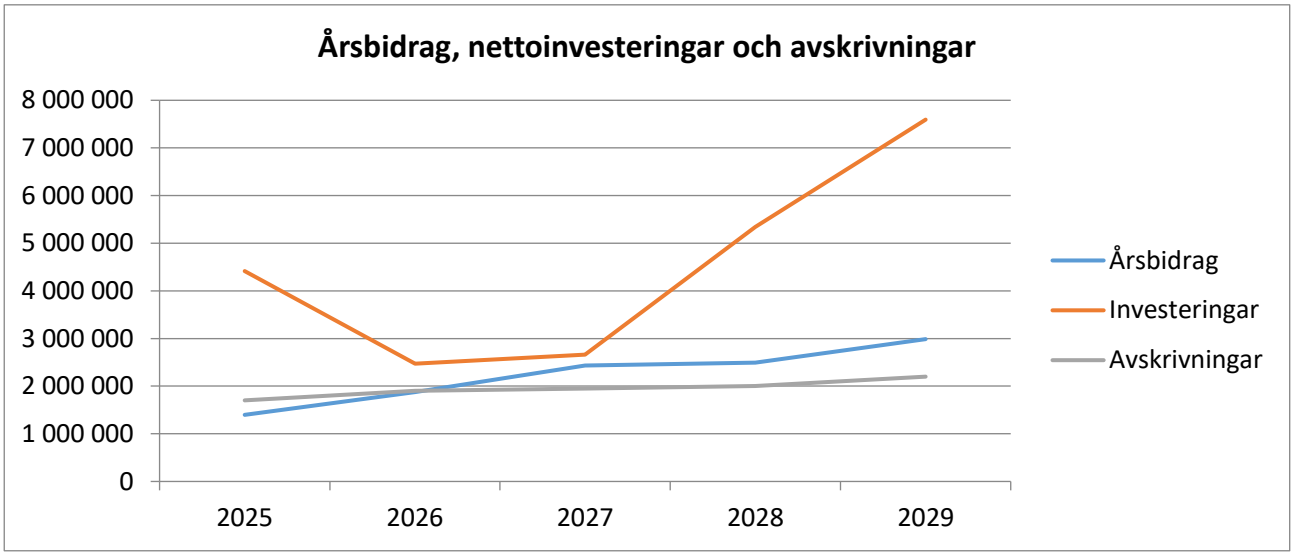
Årsbidrag

Årsbidraget uppgår 2027 till 2,43 milj. euro, varefter årsbidraget beräknas till 2,5 milj. euro för 2028 och 3 milj. euro för 2029. Den interna finansieringen av nettoinvesteringarna är 91 procent år 2027, 46 procent år 2028 och 39 procent år 2029.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan har beräknats enligt den avskrivningsplan som kommunfullmäktige fastställer.

Avskrivningarna 2027 är beräknade till 1,9 milj. euro. Avskrivningarna beräknas öka till 2 miljoner på 2028 och till 2,2 miljoner på 2029.

Räkenskapsperiodens resultat

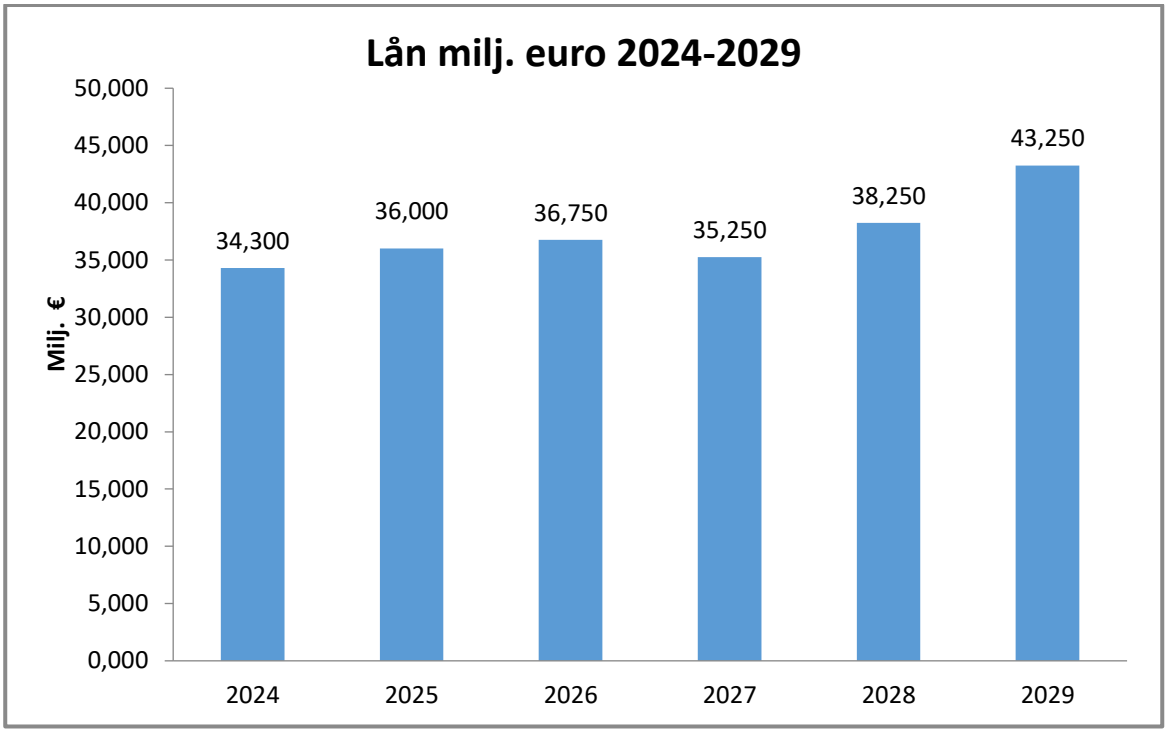
Budgeterat resultat är ett överskott om 486 217 euro.

Kommunens lån

Skuldbördan beräknas uppgå till 35,2 milj. euro år 2027, 38,2 milj. euro år 2028 och 43,2 milj. euro år 2029.

Skuldbördan per invånare

2024	5 829
2025	6 045
2026	6 080
2027	5 756
2028	6 165
2029	6 883

3.4 Personal

Budgeterade årsverken	2027
Allmänna, ekonomi och personal	13,9
Välfärdstjänster	8,56
Kost- och städservice	31,91
Fostran och utbildning	210,55
Tekniska tjänster	21,6
Totalt	**286,52**

Budgeterade årsverken inkluderar verksamhetens ordinarie personal och planerade tidsbestämda anställningar (inkl. vikariat) samt vissa tillfälliga anställningar.

I siffran ingår inte årsverken för övriga vikarier och projektanställda samt ungdomsverksamhetens extra anställda

4 Larsmo kommuns strategi 2026-2035

Kommunfullmäktige godkände en ny kommunstrategi för Larsmo i september 2026. Strategiarbetet inleddes med fullmäktiges aftonskola i början av mars.

Fullmäktigeledamöterna, fullmäktigegrupperna, kommunstyrelsen och alla närchefer i kommunens organisation var engagerade i strategiarbetet. Fullmäktigeledamöterna genomförde också så kallade strategisafaris, där de intervjuade viktiga målgrupper om deras åsikter och förväntningar.

Kommunens ledningsgrupp fungerade som sekretariat för strategiprocessen. Kommunen anlitade en extern konsult, som bidrog med effektiv processledning och utomstående perspektiv.

Den nya kommunstrategin bygger på samma tre tyngdpunktsområden som den tidigare kommunstrategin, fast i annan ordningsföljd: Välkommen till Larsmo!, Välmående genom livet och Rustade för framtiden.

Kommunstrategin har legat till grund för beredningen av Larsmo kommuns budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029. De strategiska målen utgör samtidigt verksamhetsmål i budgeten.

På övergripande nivå i budgeten anges indikator och ansvarigt organ för varje strategiskt mål. För varje organ anges de strategiska mål som är relevanta för organet i fråga, samt åtgärder och mätare för 2027.

Strategiska målsättningar och indikatorer

Mål	Indikatorer	Ansvarigt organ
1 VÄLKOMMEN TILL LARSMO!		
Ett synligt och välkomnande Larsmo		
1.1 Vi underlättar för invånare och företag att flytta till Larsmo genom tydlig kommunikation och lättillgänglig service	Invånarantal, antal företag	Kommunstyrelse/Nämnder och sektioner
1.2 Vi gör naturen och skärgården tillgängliga genom tydlig skyltning och information på tre språk	Imagehöjning	Sektionen för välfärdstjänster/Nämnden för tekniska tjänster
1.3 Vi utvecklar Köpmanholmen till en familjevänlig gästhamn, där kommunen äger holmen och privata aktörer skapar innehållet	Antal besökare på Köpmanholmen	Kommunstyrelsen/Nämnden för Tekniska tjänster
1.4 Vi stärker kommunens kompetens inom kommunikation och marknadsföring	Kundnöjdhet	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
1.5 Vi synliggör Larsmo i den fysiska och virtuella miljön	Larsmos varumärke och identitet blir starkare	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
1.6 Vi gör kommunens webbplats mer användarvänlig, mobilanpassad och tillgänglig	Kundnöjdhet	Kommunstyrelsen
2 VÄLMÅENDE GENOM LIVET		
Bildning i vid bemärkelse		
2.1 Inom småbarnspedagogik, förskola och grundläggande utbildn. satsar vi på grundläggande färdigheter, att läsa, skriva och räkna, samarbetsförmåga, empati o. ansvarstagande, och att tidigt identifiera och stöda barn och elever i behov av extra insatser	Resultat av extern och intern utvärdering Känsla av sammanhang och sammanhållning Uppföljning av stödbehov	Nämnden för fostran och utbildning
2.2 Vi utvecklar insatser och mötesplatser för barn och familjer utöver kommunens lagstadgade verksamhet	Delaktighet, sammanhållning	Kommunstyrelsen/Sektionen för välfärdstjänster
2.3 Vi för en aktiv dialog med de kommuner där våra ungdomar får gymnasieutbildning för att säkerställa utbildningens kvalitet	Intressebevakning	Nämnden för fostran och utbildning

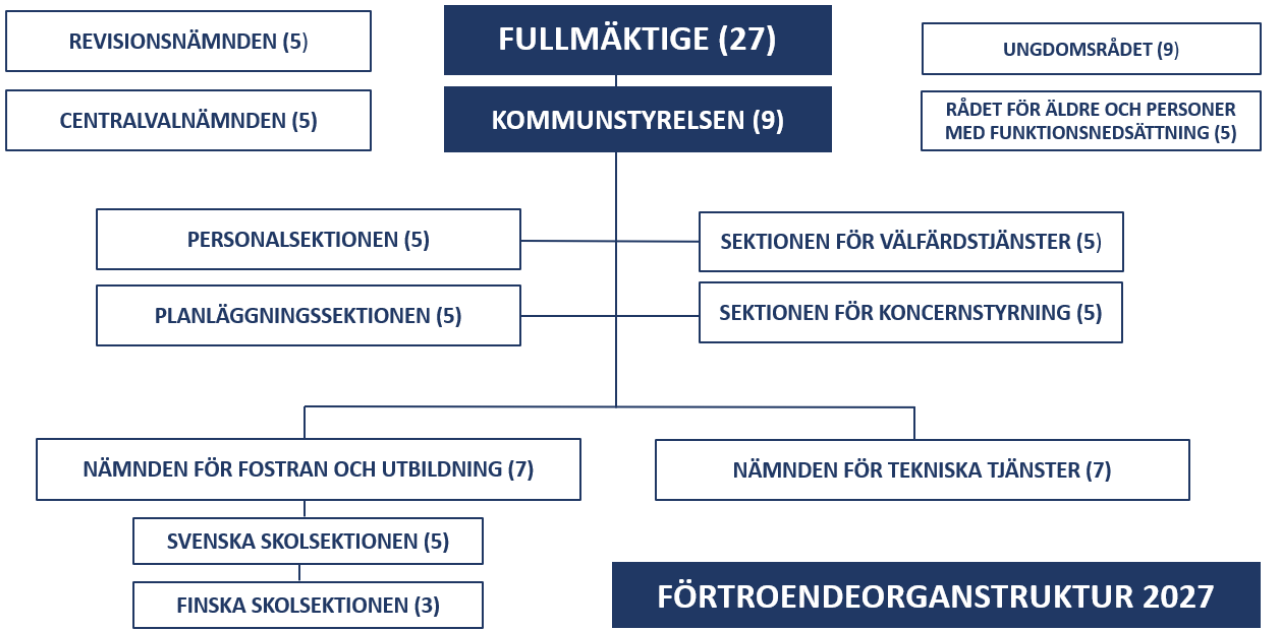
Mål	Indikatorer	Ansvarigt organ
2.4 Inom yrkesutbildningen är vi en aktiv ägarkommun som påverkar utbildningsutbudet utifrån näringslivets och invånarnas behov	Intressebevakning, ägarstyrning	Kommunstyrelsen
2.5 Vi erbjuder våra invånare grundläggande konstundervisning inom alla konstformer som Wavainstitutet erbjuder	Alla konstformer erbjuds	Sektionen för välfärdstjänster
En aktiv livsstil		
2.6 Vi fortsätter bygga ut gång- och cykelvägar i enlighet med kommunens vägnätsplan	Lätt trafikled/invånare	Nämnden för tekniska tjänster
2.7 Vi erbjuder ledda motionsaktiviteter i skolan samt för alla åldrar på fritiden	Motion som en del av varje invånares vardag	Nämnden för fostran och utbildning/Sektionen för välfärdstjänster
2.8 Vi intensifierar samarbetet med föreningar inom idrott, kultur och fritid för att stödja föreningarnas verksamhet och stärka engagemanget och talkoandan	Samarbete, känsla av sammanhållning, verksamhetsförutsättningar	Sektionen för välfärdstjänster
2.9 Vi höjer Larsmos profil som kulturkommun genom aktiv marknadsföring av kulturevenemang i kommunen	Imagehöjning Ökat intresse	Sektionen för välfärdstjänster
2.10 Vi upprätthåller och utvecklar kommunens rekreations- och motionsmöjligheter	Välmående Ökat intresse	Sektionen för välfärdstjänster/Nämnden för tekniska tjänster
Resiliens och hållbarhet		
2.11 Larsmo kommun deltar aktivt i det regionala klimatarbetet	Växthusgasutsläpp, totalt	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
2.12 Vi förbättrar energieffektiviteten i kommunens verksamhet enligt de mål kommunen ställt upp i energieffektivitetsavtalet för offentliga sektorn	Energibesparing	Kommunstyrelsen/Nämnden för tekniska tjänster
2.13 Vi effektiverar kommunens verksamhet med hjälp av ny teknologi, så att personalen kan möta det ökande behovet av specialkunskap och kundservice	Effektiv förvaltning	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
2.14 Vi stärker kommunkoncernens krisberedskap, bland annat genom att säkerställa tillgången till reservkraft vid våra viktigaste verksamhetsställen och genom att ta i bruk en modern ledningscentral för kommunen	Driftsäkerhet	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner

Mål	Indikatorer	Ansvarigt organ
3 RUSTADE FÖR FRAMTIDEN		
Framåtblickande ledarskap		
3.1 Ledarskapet i Larsmo kommun stöder den utveckling som ett arbetsliv i förändring kräver	Personalnöjdhet	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
3.2 Larsmo kommun ska vara en attraktiv kommunal arbetsgivare, med anställda som trivs, utvecklas och vill stanna kvar	Personalnöjdhet Larsmo kommun rekommenderas som arbetsplats	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
3.3 Vi utvecklar en systematisk koncernstyrning med gemensamma strategiska målsättningar för kommunkoncernen	Tydlig ägarstyrning	Kommunstyrelsen /Sektionen för koncernstyrning
Långsiktig ekonomisk styrning		
3.4 Vi stärker kommunens årsbidrag så att det 2027 är minst 2,5 miljoner euro, 2028 minst 3,0 miljoner euro, och från och med 2029 minst 3,5 miljoner euro	Årsbidrag	Kommunstyrelsen/Nämnder och sektioner
3.5 Under perioden 2027–2035 som helhet ska årsbidraget finansiera kommunens egna investeringar, medan kommunens kapitalinsatser i koncernbolag kan finansieras genom försäljning av placeringar eller med lån	Lån per invånare	Kommunstyrelsen/Sektionen för koncernstyrning
3.6 Vid planeringen av våra investeringar följer vi utrymmesstrategin för fostran och utbildning	Långsiktig planering av investeringar	Kommunstyrelsen
3.7 Vi undersöker olika finansieringsformer för större investeringsprojekt, med särskilt fokus på sammanlagda kostnader under objektets hela livscykel	Kostnadseffektiva investeringar	Kommunstyrelsen/Nämnden för tekniska tjänster
Strategisk planläggning och bostadspolitik		
3.8 Vi utvecklar olika delar av kommunen utifrån deras specifika förutsättningar	Långsiktig planering av kommunen som helhet	Kommunstyrelsen
3.9 Vi erbjuder bostadstomter och hyresbostäder i olika prisklasser, beroende på läge och efterfrågan	Antalet bostadshushåll	Kommunstyrelsen/Nämnden för tekniska tjänster/Sektionen för koncernstyrning
3.10 Vi erbjuder lämpliga tomter för kollektivt boende i privat regi	Antal lediga tomter Långsiktig planering av kommunen som helhet	Kommunstyrelsen
3.11 Vi gör upp en strategisk plan för hur deltidsboende och boende i	Långsiktig planering av kommunen som helhet	Kommunstyrelsen

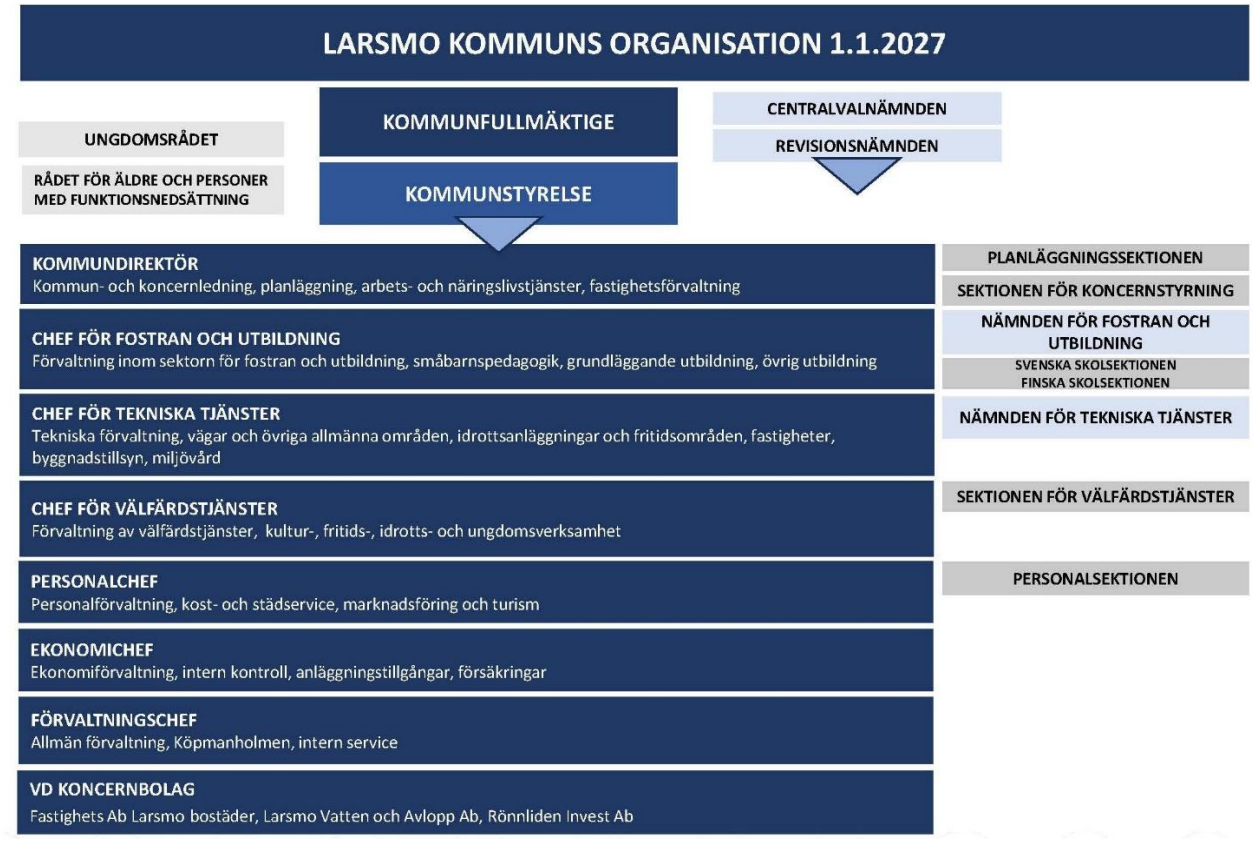
Mål	Indikatorer	Ansvarigt organ
fritidsbostäder kan välkomnas som Larsmobor		
3.12 Vi åtgärdar reparationsskulden i Fastighets Ab Larsmo Bostäders fastighetsmassa, och bolaget förverkligar minst ett bostadsprojekt under perioden 2027–2035	Hyresbostädernas kvalitetsförhöjning	Kommunstyrelsen/Sektionen för koncernstyrning
3.13 Kommunkoncernen har beredskap att medverka till byggandet av ett våningshus genom köp av lägenheter under perioden 2027–2035	Flervåningshus, antal, våningsyta	Kommunstyrelsen/Sektionen för koncernstyrning
Starka förutsättningar för näringslivet		
3.14 Vi marknadsför Larsmo som etableringsort för företag regionalt, i Finland och i Norden	Imagehöjning	Kommunstyrelsen
3.15 Kommunen och Rönnliden Invest Ab erbjuder företagen flexibla helhetslösningar med företagstomter och finansiering av utrymmen	Näringslivsutveckling Långsiktig planering av kommunen som helhet	Kommunstyrelsen/Sektionen för koncernstyrning
3.16 Vi deltar aktivt i arbetet för industrietableringar i Jakobstads- och Karlebyregionen	Samarbete i regionen Näringslivsutveckling	Kommunstyrelsen
3.17 Vi skapar förutsättningar för distans- och hybridarbete i Larsmo i samarbete med privata aktörer	Näringslivsutveckling	Kommunstyrelsen/Sektionen för välfärdstjänster
3.18 Vi bevarar förutsättningarna för primärproduktion	Andelen arbetsplatser inom primärproduktion	Kommunstyrelsen

5 Larsmo kommuns organisation

5.1 Förtroendeorgan

5.2 Förvaltningsorganisation

5.3 Redovisningsskyldiga

Enligt kommunallagen § 125 ska revisorerna för varje räkenskapsperiod avge en berättelse till fullmäktige med en redogörelse för resultaten av revisionen. Berättelsen ska också innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet bör godkännas och ansvarsfrihet beviljas en medlem i organet i fråga och den ledande tjänsteinnehavaren inom organets uppgiftsområde (redovisningsskyldig).

Redovisningsskyldiga i Larsmo kommun är medlemmar i styrelse, nämnder och sektioner samt sektorcheferna. Förvaltningsstadgan anger i § 10 sektorernas organisation och uppgifter. Kommunstyrelsen beslutar om uppgiftsfördelningen mellan sektorerna.

Sektorcheferna som lyder under kommunstyrelsen och kommundirektören, svarar för verksamheten

inom sin sektor samt leder och utvecklar den, dvs fostran och utbildning - chef för fostran och utbildning, tekniska tjänster - chef för tekniska tjänster, välfärdstjänster - chef för välfärdstjänster, allmän förvaltning - förvaltningschef, ekonomiförvaltning - ekonomichef, personalförvaltning – personalchef samt koncerntjänster - VD koncernbolag.

6 Budgetens bindningsnivå och uppföljning av budgeten

Fullmäktige godkänner i budgeten de bindande funktionella och ekonomiska målsättningarna samt verksamhetsbidraget. Inom driftsdelen är verksamhetsbidraget bindande för fullmäktige på resultatområdesnivå. I investeringsdelen är anslagen bindande på projektnivå.

Anskaffningar över 20 000 euro upptas i investeringsbudgeten.

Uppföljning av resultatmålen, anslagen och inkomsterna är avsedda att ge beslutsfattarna tillräcklig information om hur målen uppnåtts samt om anslagens tillräcklighet och hur inkomsterna har influtit. Bestämmelserna i kommunallagen förutsätter att avvikelserna skall framläggas för fullmäktige. Uppföljningen sker på tjänstemanna-, nämnd-, styrelse- och fullmäktigenivå. Fullmäktige fastställer bindande resultatmål när budgeten godkänns. Nämnderna ställer i samband med dispositionsplanerna upp mål som binder nämnden och resultatenheterna. Resultatenheterna rapporterar kvartalsvis om anslagsanvändningen och hur målen uppnåtts till nämnderna och till kommunstyrelsen. En uppföljningsrapport gällande ekonomin och resultatmålen avges kvartalsvis till kommunstyrelsen.

Prognoser om budgetutfallet ges till fullmäktige per den 31.3, 30.6, 30.9 och 31.12.

Kommunstyrelsen utvärderar och följer upp hur kommunstrategin genomförs kvartalsvis. Resultatet av utvärderingen meddelas för kännedom till kommunfullmäktige minst två gånger per kalenderår. Kommunfullmäktige följer även upp genomförandet av strategin årligen i samband med behandlingen av bokslutet.

7 Nämndernas driftsekonomi

Driftshushållning	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 085 136	8 465 206	9 294 373	9 573 204	9 861 330
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-9 085 136	-8 465 206	-9 294 373	-9 573 204	-9 861 330
INTERN	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 115 289	2 182 943	2 028 025	2 088 866	2 151 532
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-22 798 677	-24 492 523	-25 148 062	-25 902 504	-26 679 580
SKATTEINKOMSTER	11 613 613	12 529 000	13 184 000	13 824 000	14 488 000
STATSANDELAR	10 992 084	11 790 049	12 219 430	12 830 403	13 471 923
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-202 727	-135 000	150 000	-345 000	-445 000
ÅRSBIDRAG	2 719 581	1 874 469	2 433 393	2 495 764	2 986 875
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-1 725 608	-1 903 176	-1 947 177	-2 000 000	-2 200 000
EXTERN	**993 974**	**-28 707**	**486 216**	**495 764**	**786 875**
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**993 974**	**-28 707**	**486 216**	**495 764**	**786 875**

7.1 Centralvalnämnden

Centralvalnämnden	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-308	0	-400	-412	-424
INTERN	**-308**	**0**	**-400**	**-412**	**-424**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	5 384	0	10 300	10 609	10 918
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-17 071	0	-18 281	-18 829	-19 396
EXTERN	**-11 687**	**0**	**-7 981**	**-8 220**	**-8 478**
	-11 995	**0**	**-8 381**	**-8 632**	**-8 903**

Verksamhetsbeskrivning

De praktiska åtgärderna i anslutning till förrättandet av val sköts av centralvalnämnden, valnämnderna i röstningsområdena, valbestyrelsen samt valförrättarna vid förhandsröstningen. Centralvalnämnden ansvarar för genomförandet av kommunalval, välfärdsområdesval, riksdagsval, presidentval, Europaparlamentsval samt eventuella kommunala folkomröstningar. Förvaltningschefen är ansvarig tjänsteinnehavare.

Larsmo kommun är indelad i fyra röstningsområden: Risö, Holm, Eugmo och Bosund. Varje röstningsområde har en vallokal på valdagen. Kommunstyrelsen beslutar inför varje val om valdagens vallokaler samt de allmänna förhandsröstningsställena och deras öppettider.

I Larsmo finns minst ett allmänt förhandsröstningsställe. Förhandsröstning ordnas även som anstaltsröstning vid Sandlundens servicecenter samt som hemmaröstning för personer vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att de inte kan ta sig till ett röstningsställe. Vid behov kan även deras vårdare rösta i samband med hemmaröstningen.

Verksamheten 2027

Söndagen den 18 april 2027 kl. 9–20 ordnas riksdagsval.
Förhandsröstning ordnas i Finland den 7–13 april 2027 och utomlands den 7–10 april 2027.

Framtidsanalys 2028-2029

År 2028 ordnas inga ordinarie val.
Den 15 april 2029 ordnas välfärdsområdesval och kommunalval.
Den 10 juni 2029 ordnas Europaparlamentsval.

Uppföljning av verksamheten

VALDELTAGANDE I LARSMO	Röstberätti-gade	På förhand	%	På valdagen	%	Sammanlagt	%	Finland to-talt
Kommunalvalet 2025	3846	895	23,3	2096	54,5	2991	77,8	54,3
Välfärdsområdesvalet 2025	3846	883	23	2075	54	2958	76,9	51,7
Europaparlamentsvalet 2024	3721	607	16,3	1454	39,1	2061	55,4	42,4
Presidentvalet 2024, 2. valet	3686	1073	29,1	2128	57,7	3201	86,8	70,7
Presidentvalet 2024, 1. valet	3686	939	25,5	2334	63,3	3273	88,8	71,5
Riksdagsvalet 2023	3644	1020	28	2088	57,3	3108	85,3	71,9

KOMMUNALVALET 2025							
VALDELTAGANDE PER RÖSTNINGSOMRÅDE	**Röstberättigade**	**På förhand**	**%**	**På valdagen**	**%**	**Sammanlagt**	**%**
001 Risö	1280	289	22,6	658	51,4	947	74,0
002 Holm	1257	344	27,4	621	49,4	965	76,8
003 Eugmo	595	114	19,2	361	60,7	475	79,8
004 Bosund	714	148	20,7	456	63,9	604	84,6
Totalt	**3846**	**895**	**24,0**	**2096**	**56,3**	**2991**	**77,8**

Kommunens invånare i rösträttsålder (födda 2008 eller tidigare)						
Röstningsområde	**Män**	**Kvinnor**	**Totalt**	**Män i röst-rättsålder**	**Kvinnor i rösträttsålder**	**Tillsammans i rösträtts-ålder**
001 Risö	965	911	1876	675	629	1304
002 Holm	945	965	1910	652	677	1329
003 Eugmo	569	514	1083	325	296	621
004 Bosund	570	532	1102	379	345	724
Totalt	**3049**	**2922**	**5971**	**2031**	**1947**	**3978**

7.2 Revisionsnämnden

Revisionsnämnden	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-297	0	-400	-412	-424
INTERN	**-297**	**0**	**-400**	**-412**	**-424**
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-15 773	-17 895	-22 576	-23 253	-23 953
EXTERN	**-15 773**	**-17 895**	**-22 576**	**-23 253**	**-23 953**
	-16 070	**-17 895**	**-22 976**	**-23 665**	**-24 377**

Verksamhetsbeskrivning

Revisionsnämnden är ett organ som lyder under kommunfullmäktige och ansvarar för att ordna den externa granskningen av kommunens förvaltning och ekonomi i enlighet med kommunallagen 121 §. Nämnden bereder de ärenden som gäller granskning och utvärdering och som ska behandlas av fullmäktige.
Revisionsnämndens uppgift är att bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som kommunfullmäktige fastställt har uppnåtts samt om kommunens verksamhet har ordnats på ett ändamålsenligt och resultatrikt sätt.
Resultatområdet omfattar revisionsnämndens verksamhet samt den externa revisionen som köps som tjänst.

Verksamheten 2027

Revisionsnämnden är underställd kommunfullmäktige och bereder de ärenden som hör till dess verksamhetsområde. Enligt kommunallagen ska nämnden årligen lämna en utvärderingsberättelse till fullmäktige om hur målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts under den föregående räkenskapsperioden. Revisionsnämnden utför granskningar enligt sitt årliga arbetsprogram.
Nämnden övervakar även att skyldigheten att redogöra för bindningar enligt 84 § i kommunallagen följs samt delger fullmäktige dessa redogörelser.

Den externa revisorn granskar att kommunens förvaltning har skötts i enlighet med lagstiftning och fullmäktiges beslut. Revisionen omfattar även granskning av bokslut och koncernbokslut för att säkerställa att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter om kommunens verksamhet, ekonomi och finansiering. Vidare granskas att den interna kontrollen, riskhanteringen och koncernövervakningen är ordnade på ett lagenligt och ändamålsenligt sätt. Revision av kommunens ekonomi och förvaltning utförs av revisionssamfund enligt avtal 2026-2028.

Framtidsanalys 2028-2029

Revisionsnämnden fortsätter sitt lagstadgade arbete med att utvärdera hur de mål som kommunfullmäktige fastställt för verksamheten och ekonomin har uppnåtts. Nämnden följer särskilt upp kommunens ekonomiska utveckling, måluppfyllelse, riskhantering och interna kontroll samt bidrar genom sina utvärderingar till att stärka en god och transparent kommunal förvaltning.
Revisionsnämnden tar ställning till eventuellt utnyttjande av optionsåren 2029-2030 för den upphandlade revisionssammanslutningen.

Uppföljning av verksamheten

Revision	BS 2025	BU 2026	BU 2027
Revisionsdagar	7	7	7
Nämndmöten	9	8	8

7.3 Kommunstyrelsen

7.3.1 Ledning, allmän förvaltning, egendomsförvaltning

Ledning, allmän förvaltning, fastighetsförvaltning	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS INTÄKTER	887 645	937 190	1 003 165	1 033 261	1 064 332
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-540 963	-563 689	-570 577	-587 694	-605 382
INTERN	**346 682**	**373 501**	**432 588**	**445 567**	**458 950**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 584 122	978 766	904 271	931 428	958 527
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-3 380 560	-3 762 798	-3 725 916	-3 837 693	-3 951 366
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	61 038	50 000	65 000	65 000	65 000
EXTERN	**-1 735 401**	**-2 734 032**	**-2 756 645**	**-2 841 265**	**-2 927 839**
	-1 388 719	**-2 360 531**	**-2 324 057**	**-2 395 699**	**-2 468 889**

Mål	Åtgärder	Mätare
1 Välkommen till Larsmo!		
Ett synligt och välkomnande Larsmo		
1.1 Vi underlättar för invånare och företag att flytta till Larsmo genom tydlig kommunikation och lättillgänglig service	Inleder planläggning i Nabbsundet.	Detaljplaneprojektet och förhandsmarknadsföringen har inletts.
1.3 Vi utvecklar Köpmanholmen till en familjevänlig gästhamn, där kommunen äger holmen och privata aktörer skapar innehållet	Avtal med privat aktör för restaurangverksamheten uppgörs.	Undertecknat avtal.
	En plan för förvaltningen av Köpmanholmen görs upp.	En uppgjord plan.
1.4 Vi stärker kommunens kompetens inom kommunikation och marknadsföring	Ett internt marknadsföringsteam börjar sitt arbete.	En marknadsförings- och kommunikationsplan för kommunen.
1.5 Vi synliggör Larsmo i den fysiska och virtuella miljön	Välkommen till Larsmo -skyltar planeras.	Planering, placering och tillstånd klara.
1.6 Vi gör kommunens webbplats mer användarvänlig, mobilanpassad och tillgänglig	Vi utvecklar kommunens webbplats med fokus på kommunikation och marknadsföring.	Ökat antal besökare på kommunens webbplats.
2 Välmående genom livet		
Bildning i vid bemärkelse		
2.4 Inom yrkesutbildningen är vi en aktiv ägarkommun som påverkar utbildningsutbudet utifrån näringslivets och invånarnas behov	Aktiv intressebevakning.	Deltagande i ägarmöten för samkommuner för yrkesutbildning.
Resiliens och hållbarhet		
2.11 Larsmo kommun deltar aktivt i det regionala klimatarbetet	Uppdatering av regionala klimatstrategi.	Klimatkoordinatorn för Jakobstadsregionen informerar samarbetsnämnden två gånger per år hur arbetet framskrider.

Mål	Åtgärder	Mätare
2.12 Vi förbättrar energieffektiviteten i kommunens verksamhet enligt de mål kommunen ställt upp i energieffektivitetsavtalet för offentliga sektorn	Bevakning av hur de uppställda målen uppnås.	Rapportering till kommunstyrelsen.
2.13 Vi effektiverar kommunens verksamhet med hjälp av ny teknologi, så att personalen kan möta det ökande behovet av specialkunskap och kundservice	En verksamhet väljs för ökad användning av AI.	En verksamhet har valts och arbetet har påbörjats.
	Anställningshantering via Unit4.	Används i hela organisationen.
	Avtalshanteringen effektiveras.	Ett nytt system tas ibruk.
2.14 Vi stärker kommunkoncernens krisberedskap, bland annat genom att säkerställa tillgången till reservkraft vid våra viktigaste verksamhetsställen och genom att ta i bruk en modern ledningscentral för kommunen	Planering för vilka verksamhetsställen som ska ha reservkraft och i vilken omfattning.	Plan för reservkraft i kommunen.
3 Rustade för framtiden		
Framåtblickande ledarskap		
3.1 Ledarskapet i Larsmo kommun stöder den utveckling som ett arbetsliv i förändring kräver	En treårsplan för ledarskapsutveckling via närchefsträffar.	Planen är fastställd och första träffen har hållits.
3.2 Larsmo kommun ska vara en attraktiv kommunal arbetsgivare, med anställda som trivs, utvecklas och vill stanna kvar	Larsmo kommuns arbetsgivarkommunikation utvecklas målmedvetet.	Minst 90 % av våra anställda rekommenderar Larsmo kommun som arbetsplats för en vän.
3.3 Vi utvecklar en systematisk koncernstyrning med gemensamma strategiska målsättningar för kommunkoncernen	Koncernbolagens rapportering ses över och koncerndirektivet uppdateras.	Uppdatering av koncerndirektivet har godkänts av fullmäktige.
Långsiktig ekonomisk styrning		
3.4 Vi stärker kommunens årsbidrag så att det 2027 är minst 2,5 miljoner euro, 2028 minst 3,0 miljoner euro, och från och med 2029 minst 3,5 miljoner euro	Kommunens verksamhet anpassas så att budgeterat årsbidrag uppnås.	Årsbidraget i budget och ekonomiplan förverkligas.
3.5 Under perioden 2027–2035 som helhet ska årsbidraget finansiera kommunens egna investeringar, medan kommunens kapitalinsatser i koncernbolag kan finansieras genom försäljning av placeringar eller med lån	Investeringsplan för 2027-2035 uppgörs.	Kommunens skuldbörda per invånare ökar inte.

Mål	Åtgärder	Mätare
3.6 Vid planeringen av våra investeringar följer vi utrymmesstrategin för fostran och utbildning	Byggnadsplanering och -kostnadskalkyl för Näs skola.	Byggnadsplaneringar och -kostnadskalkyler klara och godkända.
3.7 Vi undersöker olika finansieringsformer för större investeringsprojekt, med särskilt fokus på sammanlagda kostnader under objektets hela livscykel	Marknadsundersökning och offertbegäran för aktuella projekt.	Beslut om finansieringsformer för aktuella projekt har gjorts.
Strategisk planläggning och bostadspolitik		
3.8 Vi utvecklar olika delar av kommunen utifrån deras specifika förutsättningar	Möjligheter att förstora eller bygga nya företagsområden identifieras i samband med uppgörande av Larsmo generalplan.	Planeringen av ett nytt eller utvidgat företagsområde har inletts.
3.9 Vi erbjuder bostadstomter och hyresbostäder i olika prisklasser, beroende på läge och efterfrågan	Översyn av prissättningen på bostadstomter.	Prissättningen på bostadstomter har uppdaterats.
3.10 Vi erbjuder lämpliga tomter för kollektivt boende i privat regi	Kommunen har beredskap att vid behov erbjuda tomt.	Lämpliga tomter har identifierats.
3.11 Vi gör upp en strategisk plan för hur deltidsboende och boende i fritidsbostäder kan välkomnas som Larsmobor	Aktiv intressebevakning i samarbete med kommunförbundet inför riksdagsval och regeringsförhandlingar.	Konkreta förslag har presenterats.
3.12 Vi åtgärdar reparationsskulden i Fastighets Ab Larsmo Bostäders fastighetsmassa, och bolaget förverkligar minst ett bostadsprojekt under perioden 2027–2035	Byggande av ett radhusprojekt på Vikarholmen startar.	Projektet har nått takhöjd.
	En befintlig radhusenhet erhåller takrenovering.	En takrenovering är klar.
3.13 Kommunkoncernen har beredskap att medverka till byggandet av ett våningshus genom köp av lägenheter under perioden 2027–2035	Potentiella byggföretag kontaktas och vi marknadsför tomterna som lämpar sig för våningshus.	
Starka förutsättningar för näringslivet		
3.14 Vi marknadsför Larsmo som etableringsort för företag regionalt, i Finland och i Norden	Larsmo deltar aktivt i utvecklingen av den regionala Invest in - webbplatsen.	Uppgifterna om företagsområden och infrastruktur i Larsmo är uppdaterade på webbplatsen.
3.15 Kommunen och Rönnliden Invest Ab erbjuder företagen flexibla helhetslösningar med företagstomter och finansiering av utrymmen	Kommunen och Rönnliden Invest Ab inleder ett gemensamt projekt.	Ett projekt har inletts.
3.16 Vi deltar aktivt i arbetet för industrietableringar i Jakobstads- och Karlebyregionen	Kommunen deltar aktivt i det regionala Invest in - arbetet som Concordia koordinerar.	Uppgifterna om företagsområden och infrastruktur i Larsmo är uppdaterade på webbplatsen.
3.18 Vi bevarar förutsättningarna för primärproduktion	Områden för jord- och skogsbruk bibehålls i Risö delgeneralplan.	Risö delgeneralplan är godkänd.

Verksamhetsbeskrivning

LEDNING

Ledningen av kommunen bygger på kommunstrategin, ekonomiplanen, budgeten och övriga beslut av fullmäktige. Fullmäktige svarar för kommunens verksamhet och ekonomi, utövar kommunens beslutanderätt och delegerar kommunens beslutanderätt genom bestämmelser i förvaltningsstadgan. Kommunstyrelsen svarar för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet. Kommunstyrelsen leder kommunens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Kommunstyrelsen svarar för samordningen av kommunens verksamhet, för ägarstyrningen och för kommunens personalpolitik och sörjer dessutom för kommunens interna kontroll och riskhantering. Kommundirektören, som är underställd kommunstyrelsen, leder kommunens förvaltning, skötseln av kommunens ekonomi samt kommunens övriga verksamhet. Kommundirektören svarar för beredningen av ärenden som behandlas av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutar om uppgiftsfördelningen mellan sektorerna. Enheten för kost- och städservice lyder under sektorn för personalförvaltning. Sektorcheferna som lyder under kommunstyrelsen och kommundirektören, svarar för verksamheten inom sin sektor samt leder och utvecklar den. Ledningsgruppen leds av kommundirektören och består förutom kommundirektören av sektorcheferna, vilkas uppgift är att leda organisationen med resultatansvar så att de mål som uppställts i budgeten och ekonomiplanen uppnås. Ledningsgruppens medlemmar är kommundirektören, förvaltningschefen, chefen för fostran och utbildning, chefen för tekniska tjänster, välfärdschefen, personalchefen, ekonomichefen och koncernbolagens VD.

ALLMÄN FÖRVALTNING

Den allmänna förvaltningen stöder kommunens politiska och operativa ledning samt svarar för beredning och verkställighet av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslut. Verksamheten omfattar bland annat central förvaltning, registratur, informationshantering, arkivfunktion, kommunikation, valadministration, civiltjänstverksamhet samt samordning av kommunens strategiska utveckling och regionala samarbeten. Den allmänna förvaltningen svarar även för att främja god förvaltningssed, intern kontroll, riskhantering och beredskap.

Den interna servicen utgör en central stödfunktion inom kommunens allmänna förvaltning. Verksamheten tillhandahåller gemensamma stödtjänster för samtliga verksamhetsområden och omfattar IT och digitala system, informationssäkerhet, telefoni, kopiering och materialförsörjning.

Näringslivsutvecklingen och landsbygdsutvecklingen sker bland annat genom regionalt samarbete, näringslivstjänster och kommunal medfinansiering av utvecklingsverksamhet. Samarbetet omfattar bland annat Concordias näringslivstjänster, den gemensamma landsbygdsförvaltningen och avbytarverksamheten i Pedersörenejden, Leader- och Fiske Leader-verksamhet genom Aktion Österbotten och miljöhälsovård och veterinärvård genom Miljöhälsan Kallan. Syftet är att stärka företagens verksamhetsförutsättningar, landsbygdens livskraft och möjligheterna till lokala utvecklingsprojekt.

Larsmo kommun deltar också aktivt i det gemensamma arbetet för att attrahera stora företagsetableringar till regionen. Oavsett var i närregionen nya investeringar och arbetsplatser uppkommer, så gynnar det både Larsmos invånare och lokala företag.

Utöver den regionala näringslivsutvecklingen arbetar Larsmo kommun dagligen med att skapa förutsättningar för lokala företag att verka, växa och nå framgång. I frågor som gäller planläggning, tomter, infrastruktur, utrymmen etc. erbjuder kommunen och dess dotterbolag helhetslösningar enligt varje företags specifika behov.

Integrationsverksamheten ordnas ävenså i regionalt samarbete inom Jakobstadsregionen. Till verksamheten hör bland annat mottagande av kvotflyktingar, integrationsfrämjande åtgärder samt verksamheten vid Porten. Kommunstyrelsen fattar årligen beslut om kommunens mottagande av kvotflyktingar.

Information och marknadsföring ger Larsmo kommun synlighet genom kommuntidningen samt via kommunens webbsida och sociala medier. Turismtjänster köps av Visit Jakobstad genom ett samarbetsavtal. Nyinflyttade får årligen ett infopaket från kommunen.

FASTIGHETSFÖRVALTNING

Målen med kommunens fastighetsförvaltning är att se till att kommunen har en tillräcklig markreserv för planläggning, byggande, markbyten och andra behov, samt att kommunens fasta egendom förvaltas och sköts så att den bevarar sitt värde och producerar förväntad avkastning.

Kommunen köper inte enbart mark för aktuella behov, utan också på längre sikt. För att långsiktigt kunna erbjuda bostads- och företagstomter till rimlig kostnad samt utveckla infrastruktur är det viktigt att kommunen äger tillräckliga markreserver i alla delar av kommunen.

Förvaltningen av kommunens skog är en viktig del av fastighetsförvaltningen. Kommunen äger ca 800 ha ekonomiskog, som sköts och avverkas i enlighet med den fastställda skogsbruksplanen. Effekterna av stormen Hannes i december 2026 har påverkat intäkterna från kommunens skog negativt 2026, och kommer sannolikt att göra det också 2027.

PLANLÄGGNING

Syftet med kommunens planläggning är att långsiktigt och strategiskt utveckla samhällsstrukturen på ett hållbart och effektivt sätt, så att vi kan erbjuda attraktiva bostads- och företagstomter till skälig kostnad. För närvarande pågår uppgörandet av en generalplan för hela kommunen. Dessutom pågår delgeneralplanering och detaljplanering av ett flertal områden. Planläggningen styrs i hög grad av lagstiftning, riksomfattande målsättningar och statliga myndigheters tillsyn och styrning. Trots det har kommunen möjlighet att genomföra planläggningen på ett sätt som beaktar lokala förhållanden och behov och skapar långsiktigt mervärde. Den känsliga skärgårdsmiljön i Larsmo och de relativt små arealerna ställer särskilda krav på att planläggningen ska vara effektiv, hållbar och långsiktig.

PERSONALFÖRVALTNING

Personalförvaltningen producerar och utvecklar kommunens löne- och personaladministration. Verksamheten omfattar löneutbetalning, pensions- och försäkringsärenden, rapportering till inkomstregistret samt hantering av skatter och andra lagstadgade arbetsgivaruppgifter. Larsmo kommun erbjuder sina anställda en utvidgad företagshälsovård utöver den lagstadgade och köper företagshälsovårdstjänster av Työplus Ab. För att främja personalens arbetsförmåga och välbefinnande tillämpas ett handlingsprogram för tidigt stöd och en årlig uppföljning av arbetsklimatet genomförs. Kommunen stöder dessutom de anställdas välmående genom att erbjuda motions-, kultur och välmåendeförmån genom e-passi.

EKONOMIFÖRVALTNING

Ekonomiförvaltningen svarar för Larsmo kommuns bokföring och budgetering, rapportering (både intern och extern), likviditetsplanering, uppföljning av placeringsverksamheten samt koordinering av kommunens och koncernens försäkringar. Ekonomiförvaltningen svarar också för beredning och planering av koncernstyrning, inklusive kommunens och koncernens interna kontroll och riskhantering. Ekonomiförvaltningen stöder övriga sektorer i deras rapportering.

Verksamheten 2027

Under år 2027 ligger fokus på att säkerställa en ändamålsenlig och rättssäker förvaltning samt att ge stöd till de förtroendevalda i deras beslutsfattande. Verksamheten präglas av fortsatt utveckling av kommunens lednings- och styrningsprocesser, genomförande av kommunstrategin samt samordning av samarbete inom regionen och med olika samarbetsorganisationer. Riksdagsvalet 2027 genomförs under året och medför särskilda administrativa och praktiska arrangemang. Samtidigt uppmärksammas Larsmo kommuns 160-årsjubileum. Kommunen fortsätter även arbetet med att stärka sin beredskap och kristålighet, informationshantering, digitalisering och utveckling av verksamhetsprocesserna.

Den interna servicen fortsätter under 2027 den planmässiga förnyelsen av datorer, telefoner, nätverksutrustning och servermiljö. Kompetensen stärks genom utbildning inom bland annat informationssäkerhet, dataskydd och artificiell intelligens.

Verksamheten inom landsbygds- och näringslivsutveckling fortsätter enligt gällande samarbetsavtal och tidigare verksamhetsmodeller under år 2027. Kommunen deltar i regionala samarbeten för att främja företagsamhet, sysselsättning och landsbygdens livskraft samt ställer sig positiv till projekt och initiativ som stärker kommunens utveckling och livskraft.

Den regionala kollektivtrafiken finansieras enligt gällande trafikavtal och kommunen upprätthåller den egna VIP-servicelinjen, som syftar till att erbjuda transporttjänster för kommuninvånare och särskilt för seniorer och personer som saknar tillgång till egen bil.

Integrationsverksamheten planeras fortsätta enligt nuvarande modell under 2027, men statliga förändringar i ersättningssystemet påverkar finansieringen av verksamheten. Kvotflyktingmottagning sker i enlighet med kommunstyrelsens beslut.

Personalförvaltningens verksamhet fortsätter i huvudsak enligt nuvarande verksamhetsmodell. Fokus ligger på att säkerställa en välfungerande löne- och personaladministration, uppfylla lagstadgade arbetsgivaråtaganden samt främja personalens arbetsförmåga, hälsa och välbefinnande, att stödja chefer och personal i personalfrågor samt främja personalens arbetsförmåga och välmående. Kommunen fortsätter att erbjuda utvidgad företagshälsovård och andra personalförmåner som stöder ett hållbart arbetsliv.

Framtidsanalys 2028-2029

Kommunernas verksamhetsmiljö fortsätter att förändras till följd av lagstiftning, digitalisering, förändrade myndighetskrav och ett förmodat ökat behov av regional samverkan. Kraven på informationshantering, dataskydd, cybersäkerhet, beredskap och riskhantering förväntas öka, vilket ställer krav på kompetensutveckling och utveckling av arbetsprocesser. Samtidigt behöver kommunen säkerställa tillgången till sakkunnigstöd inom juridik och i upphandlingsfrågor. Digitala tjänster och artificiell intelligens skapar nya möjligheter att effektivisera administrationen, förbättra serviceproduktionen och frigöra resurser för kärnverksamheten.

7.3.2 Koncernbolagen

Rönnliden Invest Ab

Verksamhetsbeskrivning

Rönnliden Invest Ab är ett helägt dotterbolag till Larsmo kommun.

Bolagets kärnuppgift är att säkerställa ett tillräckligt utbud av lokaler för företags- och affärsverksamhet samt för serviceboende och mottagningsverksamhet inom social- och hälsovården i Larsmo. Bolaget äger även kontors- och mottagningsutrymmen för främst social- och hälsovården, samt en mindre ägarandel i Båtbranschens Teknologicentrum BTC Ab i Jakobstad. Verksamheten omfattar dessutom hyrstugor, campingverksamhet samt en mindre värmecentral.

Nyetableringar kan förverkligas genom strategiskt delägarskap samt genom nybyggnation av företagslokaler och serviceenheter som stöder förverkligandet av Larsmo kommuns strategi. Fastigheternas värde upprätthålls genom kontinuerligt driftsunderhåll och grundrenoveringar. Konditionsgranskningar genomförs regelbundet för att säkerställa fastigheternas långsiktiga skick och funktion.

Verksamheten 2027

Under år 2027 genomförs planerat underhåll samt renovering av vissa boenderum inom serviceboendet. Nybyggnation eller förvärv av nya utrymmen genomförs om tillräckligt långsiktiga och ekonomiskt hållbara hyresavtal kan ingås.

Framtidsanalys 2028-2029

Under planperioden genomförs planerat underhåll av befintliga fastigheter samt nybyggnation eller förvärv av nya utrymmen genomförs om tillräckligt långsiktiga och ekonomiskt hållbara hyresavtal kan ingås

Fastighets Ab Larsmo bostäder

Verksamhetsbeskrivning

Fastighets Ab Larsmo Bostäder är ett helägt dotterbolag till Larsmo kommun. Bolagets uppgift är att erbjuda attraktiva, trygga och välskötta hyresbostäder för olika målgrupper i kommunen. Genom att äga, förvalta och utveckla bostadsbeståndet bidrar bolaget till att säkerställa ett tillräckligt och varierat utbud av hyresbostäder i Larsmo.

Bolaget arbetar långsiktigt för att upprätthålla fastigheternas värde, funktionalitet och boendekvalitet. Verksamheten omfattar såväl löpande fastighetsskötsel och underhåll som planering och genomförande av större renoverings- och investeringsprojekt. Målsättningen är att erbjuda bostäder med god boendestandard, hälsosamt inomhusklimat och konkurrenskraftiga hyror.

Verksamheten 2027

Under år 2027 fortsätter bolaget arbetet med att säkerställa en hög uthyrningsgrad samt att upprätthålla och utveckla bostadsbeståndet genom planerat underhåll och nödvändiga renoveringsåtgärder.

Under året planeras byggstart för ett nytt radhusprojekt i Vikarholmen. Bolaget genomför även en omfattande tak- och fasadrenovering vid ett av bolagets radhusobjekt.

Framtidsanalys 2028-2029

Under planperioden färdigställs det nya radhusprojektet i Vikarholmen, vilket utökar bolagets bostadsbestånd med nio nya hyreslägenheter. Bolaget fortsätter samtidigt att minska renoveringsskulden genom betydande underhålls- och renoveringsåtgärder i fastighetsbeståndet.

Uppföljning av verksamheten

Fastighets Ab Larsmo bostäder	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	09/2026
Antal bostäder, st.	118						126	139	
Uthyrningsgrad, %		90,30	94,46	96,73	95,77	95,97	96,77		97,00
Omsättning, €		823 121,59	884 814,83	912 211,26	971 770,54	1 022 193,99	1 047 162,11		840 867,32

Larsmo Vatten och Avlopp Ab

Verksamhetsbeskrivning

Larsmo Vatten och Avlopp Ab är ett helägt dotterbolag till Larsmo kommun. Bolagets uppgift är att producera och distribuera dricksvatten som uppfyller myndigheternas kvalitetskrav samt att ombesörja avledning av avloppsvatten inom kommunens verksamhetsområde.

Bolaget ansvarar för vattenverk, grundvattentäkter, pumpstationer samt vatten- och avloppsledningsnät. Avloppsvattnet leds till Jakobstads Vattens reningsverk Alheda för behandling, vilket bygger på ett långsiktigt samarbete mellan parterna. Verksamheten bedrivs med fokus på hög driftsäkerhet, god vattenkvalitet och ekonomisk hållbarhet. Genom ett systematiskt underhåll och en långsiktig utveckling av infrastrukturen säkerställer bolaget en tillförlitlig vatten- och avloppsförsörjning för kommunens invånare och företag.

Verksamheten 2027

Under år 2027 fortsätter bolaget arbetet med att säkerställa en hög driftsäkerhet och en trygg vattenförsörjning samt avloppshantering inom kommunens verksamhetsområde. Under året fortsätter sanering av bolagets befintliga vatten- och avloppsnät samt tillhörande anläggningar såsom pumpstationer och ventiler.

Ett nytt gemensamt bolag grundas tillsammans med Kronoby Vatten och Avlopp Ab och verksamheten inleds den 1 januari 2027. Till det nya bolaget överförs anläggningar för grundvattenuttag och vattenrening. Bolaget fungerar som ett grossistbolag och säljer renat grundvatten till ägarbolagen.

Under året inleds även planeringsarbetet för en förbindelseledning till Karleby. Projektet syftar till att stärka försörjningssäkerheten och beredskapen genom att skapa ytterligare möjligheter till vattenförsörjning vid störningssituationer.

Framtidsanalys 2028–2029

Under perioden fortsätter bolaget att utveckla och förnya vatten- och avloppsinfrastrukturen för att möta krav på leveranssäkerhet, vattenkvalitet och beredskap. Förnyelse av ledningsnät och tekniska anläggningar kommer även fortsättningsvis att vara en central del av verksamheten.

Det nya gemensamma grossistbolaget skapar förutsättningar för ett långsiktigt samarbete kring grundvattenuttag, vattenrening och investeringar i anläggningarna. Under planperioden är målsättningen även att förverkliga förbindelseledningen till Karleby för att stärka beredskapen och försörjningssäkerheten vid störningssituationer.

Uppföljning av verksamheten

Larsmo Vatten och Avlopp Ab	2022	2023	2024	2025	09/2026
Fakturerat dricksvatten, m³	234 786 m³	232 389 m³	236 152 m³	256 676 m³	176 071 m³
Fakturerat avloppsvatten, m³	154 535 m³	149 907 m³	153 349 m³	162 915 m³	118 416 m³
Omsättning, €	902 444,82 €	919 393,32 €	987 426,33 €	1 079 484,65 €	767 438,86 €

7.3.3 Kost- och städservice

Kost- och städservice	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS INTÄKTER	2 083 780	2 169 491	2 195 009	2 260 859	2 328 905
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-300 857	-215 367	-204 918	-211 066	-217 418
INTERN	**1 782 923**	**1 954 124**	**1 990 091**	**2 049 794**	**2 111 487**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	16 151	12 810	12 040	12 402	12 762
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 785 810	-1 954 909	-1 998 839	-2 058 804	-2 120 768
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	0	0	0	0	0
EXTERN	**-1 769 659**	**-1 942 099**	**-1 986 799**	**-2 046 403**	**-2 108 006**
	13 264	**12 025**	**3 292**	**3 391**	**3 481**

Mål	Åtgärder	Mätare
2 Välmående genom livet		
Resiliens och hållbarhet		
2.11 Larsmo kommun deltar aktivt i det regionala klimatarbetet	Vi arbetar för att minska matsvinnet, både genom effektiv planering, beställning och uppföljning. Tallriksvinn och serveringssvinn mäts dagligen.	Medeltalet på serveringssvinnet är lägre per termin än motsvarande år 2026.
3 Rustade för framtiden		
Framåtblickande ledarskap		
3.1 Ledarskapet i Larsmo kommun stöder den utveckling som ett arbetsliv i förändring kräver	Regelbundna arbetsplatsträffar minst 4 gånger/år.	Genomförda träffar.
3.2 Larsmo kommun ska vara en attraktiv kommunal arbetsgivare, med anställda som trivs, utvecklas och vill stanna kvar	Tydliga arbetsbeskrivningar och personalen erbjuds fortbildning årligen.	MInst 85 % skulle rekommendera sin arbetsplats till en bekant.

Verksamhetsbeskrivning

Kostservice ansvarar för måltidsservicen inom Larsmo kommun. Vi producerar näringsrika och smakliga måltider för daghem, förskolor och skolor i kommunen. Maten tillreds i de två tillredningsköken och distribueras till fördelningsköken.

Städservice ansvarar för städningen av kommunens fastigheter och verksamhetsutrymmen. Städservice ska erbjuda en trivsam och hälsosam miljö för kommunens barn, elever och personal samt kommuninvånare.

Verksamheten 2027

Kost- och städservice fortsätter att utveckla verksamheten med fokus på kvalitet, kostnadseffektivitet och hållbar resursanvändning.

Inom kostservice ligger fokus på att producera näringsrika och omtyckta måltider enligt gällande näringsrekommendationer, samt att minska matsvinnet genom kontinuerlig uppföljning och planering. Användningen av inhemska råvaror främjas inom ramen för gällande upphandlingsdirektiv.

Inom städservicen fortsätter arbetet med att säkerställa välstädade verksamhetsutrymmen genom uppdaterad städdimensionering, ergonomiska arbetsmetoder och effektiv användning av maskiner, redskap och material. Hållbar utveckling beaktas genom korrekt dosering av städmedel och ett ansvarsfullt användande av resurser.

Personalens kompetens och delaktighet stärks genom fortbildning, regelbundna informationsmöten och ett aktivt utvecklingsarbete.

Framtidsanalys 2028-2029

Fokus ligger på att trygga tillgången till kompetent personal samt säkerställa kostnadseffektiva och hållbara tjänster. Verksamheten utvecklas genom kontinuerlig kompetensutveckling, digitalisering (kostservice), minskat matsvinn och effektiva arbetsmetoder samtidigt som servicen anpassas till framtida behov.

Uppföljning av verksamheten

Nyckeltal för kost- och städservice för perioden.

Antal måltider	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Skolköken					
Lunch	290 084	294 579	293 083	294 500	294 500
Morgon- och mellanmål	107 638	112 126	111 215	112 000	112 000

Internt måltidspris	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Skolelever 0-9, euro/måltid	3,30	3,40	3,50	3,60	3,70
Daghem lunch, euro/måltid	4,00	4,10	4,20	4,30	4,40
Daghem, euro/morgon-/mellanmål	1,50	1,60	1,60	1,70	1,80

Städservice, städytor, m^2/pers.resurs	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Skolor	14 346	14 887/11,92	14 887/11,63	14 887/11,63	16 087/12,50
Daghem	4 087	3 929/4,38	3 929/4,08	3 929/4,08	3 929/4,08
Övriga utrymmen	3 113	3 239/1,69	3 239/1,73	3 239/1,73	3 239/1,73

7.3.4 Välfärdstjänster

Välfärdstjänster	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS INTÄKTER	0	0	0	0	0
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-838 630	-872 196	-864 741	-890 683	-917 490
INTERN	**-838 630**	**-872 196**	**-864 741**	**-890 683**	**-917 490**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	154 844	101 550	87 200	89 811	92 668
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-934 613	-986 587	-967 873	-996 909	-1 026 913
EXTERN	**-779 769**	**-885 037**	**-880 673**	**-907 098**	**-934 245**
	-1 618 399	**-1 757 233**	**-1 745 414**	**-1 797 781**	**-1 851 735**

Mål	Åtgärder	Mätare
1 Välkommen till Larsmo!		
Ett synligt och välkomnande Larsmo		
1.1 Vi underlättar för invånare och företag att flytta till Larsmo genom tydlig kommunikation och lättillgänglig service	Välfärdstjänsterna erbjuder kvalitativ, tillgänglig och tydlig information om fritids-, kultur-, idrotts- och ungdomstjänster för nya invånare.	Information för nya invånare har uppdaterats, ja/nej
1.2 Vi gör naturen och skärgården tillgängliga genom tydlig skyltning och information på tre språk	Välfärdstjänsterna medverkar till att uppdatera informationen om kommunens motionsleder, friluftsområden och badstränder på svenska, finska och engelska.	Antal objekt med uppdaterad trespråkig information. Andel prioriterade objekt där information och skyltning har granskats under året.
1.4 Vi stärker kommunens kompetens inom kommunikation och marknadsföring	Personalen utvecklar sin kompetens i målgruppsanpassad kommunikation och planerar välfärdstjänsternas kommunikation mer systematiskt.	Minst en gemensam kompetenshöjande insats genomförd. Kommunikationsplan eller årsklocka framtagen och använd under 2027
1.5 Vi synliggör Larsmo i den fysiska och virtuella miljön	Välfärdstjänsternas verksamhet, evenemang och besöksmål synliggörs regelbundet i kommunens digitala kanaler och den fysiska miljön.	Antal publicerade kommunikationsinsatser. Antal verksamheter eller evenemang som synliggjorts.
2 Välmående genom livet		
Bildning i vid bemärkelse		
2.2 Vi utvecklar insatser och mötesplatser för barn och familjer utöver kommunens lagstadgade verksamhet	Träffpunkt för barnfamiljer ordnas regelbundet	Antal träffar och deltagartillfällen. Deltagarnas feedback.
2.5 Vi erbjuder våra invånare grundläggande konstundervisning inom alla konstformer som Wavainstitutet erbjuder	Informationen om Wavainstitutets utbud stärks så att barn och unga i Larsmo känner till möjligheten att delta i dans, musik, konst, teater och ordkonst.	Antal deltagare från Larsmo per konstform följs upp. Antal genomförda informationsinsatser.
En aktiv livsstil		
2.7 Vi erbjuder ledda motionsaktiviteter i skolan samt för alla åldrar på fritiden	Verksamhet ordnas för barn och unga, vuxna och äldre. Utbudet planeras med fokus på låg tröskel och på målgrupper som annars deltar i liten utsträckning.	Verksamhet har ordnats för samtliga målgrupper. Antal aktiviteter, deltagare och deltagartillfällen per målgrupp. Deltagarfeedback.
2.8 Vi intensifierar samarbetet med föreningar inom idrott, kultur och fritid för att stödja föreningarnas	Kommunen utvecklar samarbetet med föreningslivet genom	Antal dialogträffar med föreningar. Antal gemensamt genomförda aktiviteter eller evenemang. Feedback från

Mål	Åtgärder	Mätare
verksamhet och stärka engagemanget och talkoandan	regelbunden dialog, tydliga stödformer och gemensamma evenemang.	föreningarna gällande kommunens stöd och samarbete.
2.9 Vi höjer Larsmos profil som kulturkommun genom aktiv marknadsföring av kulturevenemang i kommunen	Kulturevenemang marknadsförs aktivt i kommunens kanaler, på reklamvagnen och tillsammans med föreningar och andra arrangörer.	Antal kulturevenemang som marknadsförts. Antal använda kommunikationskanaler.
Resiliens och hållbarhet		
2.11 Larsmo kommun deltar aktivt i det regionala klimatarbetet	Välfärdstjänsterna beaktar klimat- och hållbarhetsperspektivet vid evenemang, anskaffningar och utveckling av fritids- och kulturverksamhet. Under 2027 ser vi över om användning av engångsartiklar kan minskas inom verksamheten.	Klimatåtgärder inom välfärdstjänsterna listas i bokslutet för 2027.
2.13 Vi effektiverar kommunens verksamhet med hjälp av ny teknologi, så att personalen kan möta det ökande behovet av specialkunskap och kundservice	Välfärdstjänsterna tar i bruk ny teknologi som kan effektivera arbetet. För effektivering av uthyrningsprocessen installeras en nyckelautomat och Timle Slot tas i bruk.	Nyckelautomaten installerad och i användning. Timle Slot taget i bruk. Andel bokningar eller nyckelutlämningar som hanteras digitalt. Respons från användare och personal.
3 Rustade för framtiden		
Framåtblickande ledarskap		
3.1 Ledarskapet i Larsmo kommun stöder den utveckling som ett arbetsliv i förändring kräver	Välfärdstjänsterna utvecklar gemensamma arbetssätt och har regelbunden uppföljning för att stöda personalen och stärka samarbetet.	Antal gemensamma utvecklings- eller kompetensinsatser. Regelbundna uppföljningssamtal genomförda enligt plan.
3.2 Larsmo kommun ska vara en attraktiv kommunal arbetsgivare, med anställda som trivs, utvecklas och vill stanna kvar	Välfärdstjänsterna stärker kompetensutveckling och delaktighet samt arbetar systematiskt med arbetsmiljö och återkoppling.	Antal kompetenshöjande insatser. Resultat för relevanta frågor i personalenkäten.
Långsiktig ekonomisk styrning		
3.4 Vi stärker kommunens årsbidrag så att det 2027 är minst 2,5 miljoner euro, 2028 minst 3,0 miljoner euro, och från och med 2029 minst 3,5 miljoner euro	Välfärdstjänsterna följer kontinuerligt upp verksamhetens ekonomi, prioriterar kostnadseffektiva arbetssätt och söker extern finansiering när det stöder verksamhetsmålen	Budgetutfall i förhållande till budget. Prognoser och ekonomisk uppföljning genomförda enligt kommunens tidtabell.
Starka förutsättningar för näringslivet		
3.17 Vi skapar förutsättningar för distans- och hybridarbete i Larsmo i samarbete med privata aktörer	2027 ordnar välfärdstjänsterna minst fyra distanshubbar för distansjobbande Larsmobor och andra intresserade.	Antal genomförda distanshubbar. Antal deltagare och deltagartillfällen. Deltagarnas feedback.

Verksamhetsbeskrivning

Välfärdstjänsterna främjar invånarnas hälsa, delaktighet och livskvalitet genom att erbjuda kultur-, biblioteks-, ungdoms-, fritids- och motionsverksamhet för alla åldrar. Verksamheten omfattar bland annat bibliotekstjänster, ungdomsgårdsverksamhet, läger, familjeträffar, motionsrådgivning, ledda motionsaktiviteter samt utveckling av kommunens fritids- och rekreationsmöjligheter. Välfärdstjänsterna samarbetar aktivt med föreningar, utbildningsaktörer och andra samarbetspartner för att skapa ett livskraftigt och inkluderande Larsmo där invånarnas välbefinnande stärks genom hela livet.

Verksamheten 2027

Verksamheten fokuserar på att skapa möjligheter till meningsfull fritid, fysisk aktivitet, gemenskap och kulturella upplevelser för invånare i alla åldrar. Under 2027 prioriteras kommunikation och marknadsföring av verksamheten, samarbete med föreningar och andra aktörer samt digitalisering av tjänster.

Framtidsanalys 2028-2029

Kommunernas ekonomiska handlingsutrymme förväntas vara fortsatt begränsat. Statsandelarna påverkas av statliga sparåtgärder samtidigt som ökade personal- och verksamhetskostnader skapar ett fortsatt kostnadstryck.

För välfärdstjänsterna innebär utvecklingen ett fortsatt behov av kostnadseffektiva förebyggande insatser som stärker invånarnas välmående, delaktighet och aktiva livsstil. Samverkan med välfärdsområdet, föreningar och andra aktörer blir fortsatt viktigt.

Uppföljning av verksamheten

Verksamheten följs upp genom nyckeltal, deltagarstatistik och utvärdering av hur de fastställda målen och åtgärderna har uppnåtts.

7.4 Nämnden för fostran och utbildning

Fostran och utbildning	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS INTÄKTER	605 862	0	687 087	707 697	729 096
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-6 540 877	-6 073 007	-6 812 303	-7 016 672	-7 227 854
INTERN	**-5 935 015**	**-6 073 007**	**-6 125 216**	**-6 308 976**	**-6 498 758**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	511 109	472 477	464 600	478 541	492 793
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-13 529 381	-14 519 713	-15 002 490	-15 452 565	-15 916 989
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-40	0	0	0	0
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-18 032	-18 345	0	0	0
EXTERN	**-13 036 345**	**-14 065 581**	**-14 537 890**	**-14 974 024**	**-15 424 196**
	-18 971 359	**-20 138 588**	**-20 663 106**	**-21 282 999**	**-21 922 954**

Mål	Åtgärder	Mätare
1 Välkommen till Larsmo!		
Ett synligt och välkomnande Larsmo		
1.1 Vi underlättar för invånare och företag att flytta till Larsmo genom tydlig kommunikation och lättillgänglig service	Kommunens hemsida innehåller aktuell information.	Kommunens hemsida bör innehålla uppdaterad information riktad till familjer, innehållet genomgås och uppdateras minst 1 gång per termin.
1.5 Vi synliggör Larsmo i den fysiska och virtuella miljön	Synliggör pågående projekt i kommunens kanaler.	Antal publiceringar per år följs upp.
2 Välmående genom livet		
Bildning i vid bemärkelse		
2.1 Inom småbarnspedagogik, förskola och grundläggande utbildn. satsar vi på grundläggande färdigheter, att läsa, skriva och räkna, samarbetsförmåga, empati o. ansvarstagande, och att tidigt identifiera och stöda barn och elever i behov av extra insatser	Främja barns språkutveckling inom småbarnspedagogiken.	Vid de småbarnspedagogiska enheterna och inom förskola genomförs minst en daglig lärstund som utvecklar de språkliga färdigheterna.
	Regelbunden uppföljning av stödinsatser och beslut om stöd.	Stödinsatser följs upp två gånger per år.
	Genomför och analyserar lässcreeningar. Lexplore används som verktyg.	Resultat av lässcreening åk 2-4 analyseras av speciallärare och klasslärare minst 2 ggr/termin.
	Följa upp skolfrånvaro regelbundet.	Andel elever med upprepad eller problematisk frånvaro, följs upp 4 ggr/läsår, handlingsplanen gällande skolfrånvaro följs av alla lärare, uppföljning via rektorerna.
	Erbjuda fortbildning inom lärande, välbefinnande och stöd.	Vi följer upp deltagande i fortbildning och diskussion gällande fortbildningsbehov förs i samband med medarbetarsamtal.
	Åk 7-9, stärka och följa upp läskunnigheten hos elever med svagaste testresultat i läsning.	Speciallärare utför lästest på alla elever i årskurs 7. Elever med de

Mål	Åtgärder	Mätare
		svagaste resultaten (stanine 1-3) följs upp med nytt test i årskurs 8 och 9. Vårdnadshavare delges resultaten.
	Främja läsning och läsförståelse hos alla elever, åk 7-9.	Två läsveckor per termin i åk 7-9 (varje lektion inleds med 15 minuter läsning). Läxläsningsstöd erbjuds varje vecka. Alla lärare arbetar med läsförståelse.
	Kartläggning och stöd åk 1-6, matematik	Testa addition och subtraktion inom talområdet 0–50 under vårterminen i årskurs 2. Genomför systematiska tabellförhör i årskurs 3. Sluttest för alla i slutet av höstterminen och i mars under vårterminen, så att det finns tid att arbeta vidare. Ge extra stöd till elever som ännu inte klarar tabellerna. Kontrollera talområdet 0–1000 i årskurs 4.
	Kartläggning och stöd åk 1-6, modersmål.	Ordna tre läsfrämjande aktiviteter t.ex. läsveckor på hösten: en per månad från september till november. Ordna tre läsfrämjande aktiviteter t.ex. läsveckor på våren: en per månad från februari till april.
2.3 Vi för en aktiv dialog med de kommuner där våra ungdomar får gymnasieutbildning för att säkerställa utbildningens kvalitet	Genomför årliga samarbets- och uppföljningsmöten med grannkommunerna som ordnar gymnasieutbildning.	Antal genomförda samarbetsmöten, minst 1 per år.
	Följer upp övergången från grundskola till gymnasium.	Andelen elever som väljer gymnasieutbildningen noteras och följs upp 1 gång/år.
En aktiv livsstil		
2.7 Vi erbjuder ledda motionsaktiviteter i skolan samt för alla åldrar på fritiden	Säkerställer att alla enheter erbjuder daglig ledd fysisk aktivitet.	Vid enheterna genomförs ledd fysisk aktivitet, minst 1 gång/dag. Vid skolan utvecklas rörelsefrämjande verksamhet under skoldagen och dokumenteras i läsårsplanen, uppföljningen görs i verksamhetsberättelsen.

Mål	Åtgärder	Mätare
	Skolans elever åk 5 och åk 8 deltar i MOVE!-kartläggningen.	Resultat av MOVE!-undersökningen analyseras och lämpliga åtgärder vidtas vid respektive skola.
Resiliens och hållbarhet		
2.11 Larsmo kommun deltar aktivt i det regionala klimatarbetet	Hållbarhetsaktiviteter genomförs vid enheterna.	Vid varje enhet genomför minst en konkret aktivitet per termin som främjar hållbar utveckling.
2.13 Vi effektiverar kommunens verksamhet med hjälp av ny teknologi, så att personalen kan möta det ökande behovet av specialkunskap och kundservice	Genomför årlig fortbildning inom digitalisering och AI.	Andelen personal som deltagit i fortbildning inom digitalisering eller AI följs upp årligen.
2.14 Vi stärker kommunkoncernens krisberedskap, bland annat genom att säkerställa tillgången till reservkraft vid våra viktigaste verksamhetsställen och genom att ta i bruk en modern ledningscentral för kommunen	Enheternas beredskapsplaner hålls uppdaterade.	Enheternas beredskapsplaner uppdateras årligen och implementeras samt genomgås i kollegiet 1 gång/termin.
3 Rustade för framtiden		
Framåtblickande ledarskap		
3.1 Ledarskapet i Larsmo kommun stöder den utveckling som ett arbetsliv i förändring kräver	Ledarträffar genomförs regelbundet.	Vi stärker ledarskapet i Larsmo genom regelbundna ledarträffar, kollegialt lärande eller gemensamma utvecklingsprocesser, minst 10 gånger under året.
3.2 Larsmo kommun ska vara en attraktiv kommunal arbetsgivare, med anställda som trivs, utvecklas och vill stanna kvar	Mentorskap för medarbetare inom småbarnspedagogik.	Mentorskap inom småbarnspedagogik erbjuds, antalet deltagare, respons av utvärdering och träffar registreras.
	Personal från alla enheter besvarar personalenkäten.	Resultat från den årliga personalenkäten följs upp, positiv respons lyfts upp och åtgärdsplan för enheten görs gällande utvecklingsbehov.
	Främja kompetensutveckling och kollegialt stöd.	Resultat för arbetsvälmående i personalenkät följs upp av närchefen på enhetsnivå.

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten inom sektorn för fostran och utbildning består av småbarnspedagogik, förskola och grundläggande utbildning håller en god kvalitet och präglas av engagerad personal. Vi arbetar för fungerande lärstigar och en trygg verksamhetskultur. Samtidigt behöver verksamheten möta ökande stödbehov, säkerställa tillgången på behörig personal samt fortsätta utveckla grundläggande färdigheter, digital kompetens och inkluderande arbetssätt för att möta framtidens krav. Sektorns gemensamma motto är Trygghet som får barn och elever att växa - tillsammans bygger vi framtiden.

Småbarnspedagogiken för barn 1-6 år, förskola samt skolbarnens morgon- och eftermiddagsverksamhet i Larsmo kommun utgör en viktig del av barnets lärstig och välbefinnande. Verksamheten grundar sig på lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning, de nationella grunderna för planen för småbarnspedagogik, förskolans läroplan samt kommunens lokala styrdokument.

Den grundläggande utbildningen i Larsmo kommun består av 5 skolor vilka har som uppdrag att främja elevernas lärande, välbefinnande och allsidiga utveckling i enlighet med lagen om grundläggande utbildning, de nationella läroplansgrunderna och kommunens lokala läroplan. Verksamheten bygger på jämlikhet, delaktighet, hållbar utveckling och respekt för individen.

Särskild tonvikt läggs på grundläggande färdigheter, såsom läsning, skrivning och matematik samt på samarbetsförmåga, ansvarstagande och välbefinnande. En del nationella utvecklingstrender syns även i Larsmo. Behovet av stöd för lärande, elevvård och insatser som främjar psykiskt välbefinnande har ökat.

Larsmo kommun betalar sedan hösten 2025 ett kommuntillägg på 150 euro per barn och månad till familjer som vårdar sitt barn hemma. Kommuntillägget utbetalas av FPA i samband med hemvårdsstödet fram till dess att barnet fyller tre år, detta utgör ett stöd för familjernas val av vårdform. Kostnaden för kommuntillägget ingår i nämndens budget.

Larsmo kommun upprätthåller ingen egen utbildning på andra stadiet.

Verksamheten 2027

Ett ökat fokus på fysisk aktivitet, välbefinnande och förebyggande arbete kan bidra till bättre läranderesultat och ökad trivsel.

Totalt sett deltar ännu förhållandevis få barn i den småbarnspedagogiska verksamheten i kommunen, i september 2026 deltar 40 % av barnen födda 2025-2021.
Antalet elever inom den grundläggande utbildningen hålls totalt sett på nuvarande nivå, läsåret 2027-2028 är antalet elever i åk 1-6 674 (jämf. 666 elever 2026-2027), åk 7-9 är antalet elever 338 (jämf. 354 2026-2027).

Timresurs 2027-2028 är 1259,5 åk 1-6 och 742 åk 7-9.

Under 2027 fokuserar småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen på att stärka barnens och elevernas grundläggande färdigheter, välbefinnande och framtidskompetenser i enlighet med kommunens strategi och läroplanens mål.

Kunskapsgarantin införs i Finland från augusti 2027 för att säkerställa att alla elever uppnår en nationellt fastställd miniminivå i sina grundläggande kunskaper. Kommunerna behöver under 2027–2028 anpassa sina lokala läroplaner, bedömningsrutiner och verksamhetsmodeller till de nya nationella kraven.

Inom morgon- och eftermiddagsverksamheten utvecklas verksamhetsinnehållet med fokus på fysisk aktivitet, social gemenskap, kreativitet och barnens delaktighet. Arbetet stöder kommunens mål att erbjuda ledda motionsaktiviteter samt att stärka barnens trivsel, trygghet och fungerande vardag.

Inom sektorn finns några verksamheter och åtaganden som är frivilliga för kommunen:
- Kommuntillägg
- Parkverksamheten
- Skolbarnens morgon- och eftermiddagsverksamhet

Utbildning på andra stadiet erbjuds Larsmo kommuns ungdomar i första hand i grannkommunerna.

Framtidsanalys 2028-2029

Samarbete med vårdnadshavare samt regionala nätverk kan ytterligare stärka kvaliteten i verksamheten inom sektorn. Antalet barn och elever ser ut att hållas på en stabil nivå i Larsmo de kommande åren.

Tillgången till behörig och kompetent personal är en central framtidsfråga. För att trygga verksamhetens kvalitet behöver Larsmo fortsätta utveckla sin attraktionskraft som arbetsgivare genom goda arbetsförhållanden, gott och professionellt ledarskap.

Kunskapsgarantin som införs i Finland fr.o.m. hösten 2027- ska säkerställa att ingen elev lämnar den grundläggande utbildningen utan de kunskaper som krävs för fortsatta studier och ett aktivt deltagande i samhället. Från 1.8.2027- gäller de nya lagbestämmelserna om bland annat elevbedömning, tydligare mål och en nationellt fastställd miniminivå för kunnandet. Därefter reviderar Utbildningsstyrelsen läroplansgrunderna för den grundläggande utbildningen och de lokala läroplanerna som bygger på de nya grunderna planeras tas i bruk från 1.8.2028.

Reformen kommer att kräva ett omfattande förändringsarbete inom den grundläggande utbildningen, både administrativt och i den pedagogiska verksamheten.

Under åren 2028-2029 förväntas den grundläggande utbildningen påverkas av ökade krav på individualisering, stödinsatser samt både den generella- och individuella elevhälsan. Samhällets förändringar, den teknologiska utvecklingen och ökade kompetensbehov ställer högre krav på skolans verksamhet och förmåga att utveckla elevernas kunskaper, digitala färdigheter, kritiska tänkande och sociala kompetens. Behovet av specialpedagogiska insatser och stöd för elevers lärande och välbefinnande bedöms fortsätta öka.

Under perioden förväntas verksamheten påverkas av flera samhälleliga förändringar. Behovet av tidigt stöd, specialpedagogisk kompetens och insatser för barnen inom småbarnspedagogiken bedöms även fortsätta öka. Antalet barn inom småbarnspedagogiken uppsattas öka något pga. att andelen barn som deltar i småbarnspedagogiken är låg i förhållande till antalet födda.

Utbildning på andra stadiet erbjuds i grannkommunerna.

Uppföljning av verksamheten

Personal:

- 4,94 årsverken är borttagna från småbarnspedagogiken totalt sett fr.o.m. 1.8 2027-
Den stora strukturella förändringen inom småbarnspedagogik i daghem är fler socionomer och färre barnskötare inom småbarnspedagogiken, pga. ändring av behörighet i lag 1.1 2030-

+ 1 årsverke, Cronhjelmskolan specialklasslärare 1.8 2027-
+ 0,78 årsverke Cronhjelmskolan 1.8 2027-
+ 0,78 årsverke skolgångshandledare åk 1-6 1.8 2027-

Antalet födda per år, antar som deltar i småbarnspedagogik och kompletterande småbarnspedagogik före/efter förskolan i september -26 samt deltagande procent:

År	Antal födda (per befolkningsreg. 12.10.2026)	Antal som deltar september 2026	Deltagande, %
2021	127	74	58,27 %
2022	133	77	57,80 %
2023	124	59	47,50 %
2024	129	30	23,30 %
2025	124	10	8,10 %

Antalet födda år 2018 och 2019, antal som deltar i skolbarnens morgon- och eftermiddagsverksamhet hösten 2026 (enligt planering augusti -26) samt deltagande procent:

År	Antal födda	Antal som deltar hösten 2026	Deltagande, %
2017	106	3	2,8 %
2018	119	43	36,13 %
2019	116	58	50 %

Per 31.12 årligen	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Småbarnspedagogik i daghem					
Antal platser	339	372	327	327	327
Antal närvarodagar	43 107	81 840*/ 53 196**	*71 940 **43 164	*71 940 **43 164	*71 940 **43 164
Euro/närv.dag kostnad	118,18				
Enligt 100 % närvaro		63,93	* 72,52		
Enligt uppskattad närvaro		98,36	** 120,87		
Småbarnspedagogik före/efter förskolan (6-årsverksamhet)					
Antal platser/förskolebarn	68	70	55	55	55
Antal närvarodagar	9 544	*15 400/ **10 010	*12 100 *7 260	*12 100 *7 260	*12 100 *7 260
Euro/närv.dag kostnad	40,82				
Enligt 100 % närvaro		30,79	*		
Enligt uppskattad närvaro		47,37	**		
Speciallärartjänster					
Handledning av personal, antal tillfällen	217	140	135	135	140
Antalet barn med förvaltningsbeslut, stöd barn 0-6 år. (specialläraren får ej arbete med barnet utan förvaltningsbeslut om stöd)	42	30	45	45	50
Parkverksamhet					
Antal familjer	75	85	60	60	60
Antal barn	117	125	100	100	100
Antal närvarodagar	113	1 400	1 250	1 250	1 250
Småbarnspedagogik i hemmet					
Antal platser	4	8	3	3	3
Antal närvarodagar	442	*1 760/ **1 144	*660 **396	*660 **396	*660 **396
Euro/ närvarodag kostnad	192,88				
Enligt 100 % närvaro		55,88	* 36,40		
Enligt uppskattad närvaro		85,97	** 60,67		
Skolbarnens morgon- och eftermiddagsverksamhet					
Antal platser	103	100	100	100	100
Antal närvarodagar	12 197	*19 000/ **12 350	*19 000/ **12 350	*19 000/ **12 350	*19 000/ **12 350
Euro/ närvarodag (netto)					
Enligt 100 % närvaro		13,85	13,98		
Enligt uppskattad närvaro	21,02	21,30	21,51		
Hemvårdsstöd för barn					
Antal stödmottagare/familjer	240	230	240	240	250
Euro/stödmottagare	4 661	5 826	5 625,00	5 625,00	5 625,00
Utgifter, 1000 euro	1 118,70	1 340,00	1 350 000	1 350 000	1 350 000

*Antalet närvarodagar om 100% närvaro på alla platser inom småbarnspedagogik, 220 verksamhetsdagar
** Uppskattad beläggning inom daghemsverksamheten, medeltal 60 % beläggning.

Elever i egna skolor	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Förskola, 31.12.					
euro/elev	7 787	8 357			
Elevantal	118	117	127	133	124
Åk 1–6, 31.12					
euro/elev	9 692	10 412	10 958		
Elevantal, totalt	678	666	674	696	718
Bosund	140	121	126	120	131
Näs	156	154	166	169	177
Holm	199	203	195	207	205
Risö	183	188	187	200	205
Åk 7–9, 31.12.					
euro/elev	13 623	13 194	14 348		
Elevantal	319	354	338	344	325
Grundskolan tot. åk 1–9					
euro/elev	10 949	11 377	12 090		
Elevantal	997	1020	1 012	1 040	1 043

Elever i förberedande undervisning i Larsmo	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Elevantal 31.12	0	1	0	0	0

Elevarrangemang enl. avtal med staden Jakobstad	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Åk 0–6, 31.12					
Jakobstad	4	4*	3**	1***	1****
Åk 7–9, 31.12					
Jakobstad	6	6†	4††	3†††	3††††
Åk 0–9, Spec.underv.					
Sv. spec.klass, Jakobstad	3	4	4	4	3
Åk 1–9,					
Resursskolan	0	0	0	0	0
Förberedande underv.					
Fi, Jakobstad	1	0	0	0	0

* 2 elever i finskspråkig verksamhet, 2 elever i språkbadsskola (varav 1 finska som modersmål, 1 svenska som modersmål)
** 2 elever i finskspråkig verksamhet, 1 elev i språkbadsskola (finska som modersmål)
*** 1 elev i finskspråkig verksamhet
**** 1 elev i finskspråkig verksamhet

† 1 elev i finskspråkig verksamhet, 5 elever i svenskspråkig verksamhet
†† 1 elev i finskspråkig verksamhet, 2 elever i svenskspråkig verksamhet, 1 elev i språkbadsskola (svenska som modersmål)
††† 1 elev i finskspråkig verksamhet, 2 elever i språkbadsskola (varav 1 finska som modersmål, 1 svenska som modersmål)
†††† 1 elev i finskspråkig verksamhet, 2 elever i språkbadsskola (varav 1 finska som modersmål, 1 svenska som modersmål)

Elever från andra kommuner i Larsmo skolväsende 31.12	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Åk 0–6	4	4	4	4	5
Åk 7–9	5	10	6	6	4

Antal elever med skoltransport	BS 2025	BU 2026	BU 2027	Plan 2028	Plan 2029
Förskola, 31.12 Antal elever Euro/elev	16	25	28	29	27
Åk 1–6, 31.12 Antal elever Euro/elev	90	87	88	91	94
Åk 7–9, 31.12 Antal elever Euro/elev	205	233	221	224	212

Elever i II-stadiet, 20.9	Hösten 2025	Hösten 2026	Plan hösten 2027	Plan hösten 2028	Plan hösten 2029
Gymnasium	36	41	50	39	51
Yrkesutbildning	66	53	74	59	76
Folkhögskola	2	0	3	1	3
HUX-studier	0	0	0	0	0

7.5 Nämnden för tekniska tjänster

Tekniska tjänster	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS INTÄKTER	5 507 849	5 358 525	5 409 112	5 571 388	5 738 997
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-863 204	-740 947	-841 034	-866 265	-892 337
INTERN	**4 644 645**	**4 617 578**	**4 568 078**	**4 705 123**	**4 846 660**
VERKSAMHETENS INTÄKTER	843 674	617 340	549 614	566 075	583 864
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-3 135 478	-3 250 621	-3 412 088	-3 514 451	-3 620 195
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-1 707 576	-1 884 831	-1 947 177	-2 000 000	-2 200 000
EXTERN	**-3 999 379**	**-4 518 112**	**-4 809 651**	**-4 948 376**	**-5 236 331**
	645 266	**99 466**	**-241 573**	**-243 253**	**-389 671**

Mål	Åtgärder	Mätare
1 Välkommen till Larsmo!		
Ett synligt och välkomnande Larsmo		
1.1 Vi underlättar för invånare och företag att flytta till Larsmo genom tydlig kommunikation och lättillgänglig service	Marknadsföra lediga tomter och industritomter	Antal reserverade industritomter och övriga tomter
1.2 Vi gör naturen och skärgården tillgängliga genom tydlig skyltning och information på tre språk	Inventera befintliga leder, utflyktsmål och rekreationsområden	Antal besöksmål med trespråkig information
1.3 Vi utvecklar Köpmanholmen till en familjevänlig gästhamn, där kommunen äger holmen och privata aktörer skapar innehållet	Förbättra infrastrukturen på området i form av byggande av ny brygga samt planering av renovering av utställningslokalen.	Bryggan är byggd och plan för renovering har gjorts.
1.4 Vi stärker kommunens kompetens inom kommunikation och marknadsföring	Utveckla användningen av sociala medier samt göra den tekniska sektorn synligare	Räckvidd i sociala medier
1.5 Vi synliggör Larsmo i den fysiska och virtuella miljön	Förnya skyltning vid kommunens lekparker och övriga rekreationsområden	Antal nya skyltar monterade
2 Välmående genom livet		
En aktiv livsstil		
2.6 Vi fortsätter bygga ut gång- och cykelvägar i enlighet med kommunens vägnätsplan	Byggande av lättrafikled utanför Risö skola under 2027	Antal meter ny gång- och cykelväg per år
2.10 Vi upprätthåller och utvecklar kommunens rekreations- och motionsmöjligheter	Underhålla befintliga motionsleder, skidspår och rekreationsområden	Kundnöjdhet
Resiliens och hållbarhet		
2.11 Larsmo kommun deltar aktivt i det regionala klimatarbetet	Larsmo har en egen klimatarbetsgrupp som har regelbundna möten under året	Antal möten under året
	Beakta klimatpåverkan vid investeringar och upphandlingar	Antal klimatkrav vid upphandlingar

Mål	Åtgärder	Mätare
2.12 Vi förbättrar energieffektiviteten i kommunens verksamhet enligt de mål kommunen ställt upp i energieffektivitetsavtalet för offentliga sektorn	Genomföra åtgärder som minskar energianvändningen i kommunen. Bland annat genom installation av en solpanelspark samt förnyande av gatubelysning.	Energiförbrukning (kWh/m²) Antal genomförda energisparåtgärder
2.13 Vi effektiverar kommunens verksamhet med hjälp av ny teknologi, så att personalen kan möta det ökande behovet av specialkunskap och kundservice	Påbörjande av ibruktagningen av nytt GIS-system	% av programmet som är ibruktaget
2.14 Vi stärker kommunkoncernens krisberedskap, bland annat genom att säkerställa tillgången till reservkraft vid våra viktigaste verksamhetsställen och genom att ta i bruk en modern ledningscentral för kommunen	Färdigställa beredskapsplan för tekniska sektorn	Färdigställd beredskapsplan
	Planering av reservkraft till viktiga verksamhetsplatser	Antal planerade objekt, reservkraft
3 Rustade för framtiden		
Framåtblickande ledarskap		
3.1 Ledarskapet i Larsmo kommun stöder den utveckling som ett arbetsliv i förändring kräver	Regelbundna utvecklingssamtal	Antal genomförda utvecklingssamtal inom sektorn för tekniska tjänster som helhet
	Utveckla användandet av AI och digitala verktyg	Resultat i personalvälmående enkät gällande ledarskap
3.2 Larsmo kommun ska vara en attraktiv kommunal arbetsgivare, med anställda som trivs, utvecklas och vill stanna kvar	Introducering av nyanställda görs på ett systematiskt och välarbetat sätt	Personalnöjdhet kring introduktionen av nyanställda
	Främja arbetsvälmåendet inom sektorn	Personalnöjdhet i personalvälmåendeenkät
Långsiktig ekonomisk styrning		
3.4 Vi stärker kommunens årsbidrag så att det 2027 är minst 2,5 miljoner euro, 2028 minst 3,0 miljoner euro, och från och med 2029 minst 3,5 miljoner euro	Prioritering av investeringar enligt strategin	Budgetutfall %
	Genomföra digitaliserings- och AI-åtgärder som effektiviserar verksamheten	Antal genomförda digitaliserings och AI-åtgärder
3.7 Vi undersöker olika finansieringsformer för större investeringsprojekt, med särskilt fokus på sammanlagda kostnader under objektets hela livscykel	Bedömning av alternativa finansieringsformer före investeringsbeslut	Antal investeringsobjekt där alternativa finansieringsformer utretts.

Mål	Åtgärder	Mätare
Strategisk planläggning och bostadspolitik		
3.9 Vi erbjuder bostadstomter och hyresbostäder i olika prisklasser, beroende på läge och efterfrågan	Marknadsföra kommunens tomter aktivt både fysiskt och digitalt	Antal reserverade bostadstomter Antal lediga byggklara tomter

Verksamhetsbeskrivning

Tekniska sektorn ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av kommunens fastigheter, infrastruktur, trafikleder, parker, rekreationsområden samt övriga allmänna områden.

Sektorn ansvarar även för markanvändning, byggnadstillsyn, miljövård.

Målsättningen är att erbjuda invånare, företag och besökare en trygg, funktionell och hållbar livsmiljö samt skapa förutsättningar för tillväxt.

Verksamheten 2027

Under 2027 kommer tekniska sektorn att följa kommunstrategin genom satsningar på bland annat digitalisering, beredskap, energieffektivitet och attraktiva boendemiljöer.

Prioriterade utvecklingsområden:

- Utveckling av kommunens rekreations- och motionsområden bland annat genom upprustning och skyltning samt information på tre språk.
- Förbättrad tillgänglighet till natur- och skärgårdsområden genom skyltning och information på tre språk.
- Genomförande av åtgärder enligt energieffektivitetsavtalet.
- Stärkande av tekniska sektorns beredskap.

En kartläggare eller markanvändningsingenjör kommer att anställas under 2027.

Framtidsanalys 2028-2029

- Under perioden 2028-2029 är stor fokus på att skapa trivsamma och hälsosamma skolbyggnader.
- Större fokus på energieffektivitet och minskade utsläpp
- Digitalisering och AI kommer att skapa möjligheter till effektivare processer och förbättrad kundservice.
- Beredskap för störningar i elförsörjning och bränsletillgång får ökad betydelse.
- Livscykeltänkade får en allt större betydelse vid planering och upphandling av investeringar.

Tekniska sektorn behöver fortsätta utveckla kompetensen hos befintlig personal samt utveckla de digitala verktygen för att kunna möta framtida behov med begränsade resurser.

Uppföljning av verksamheten

Driftskostnad, €/m2/år	Budget 2027
Skolor och förskolor	27 €
Daghem	43 €
Övriga fastigheter i eget bruk	54 €
Uthyrda fastigheter	46 €
Övriga fastigheter	4 €

Övriga fastigheter i eget bruk, t.ex.: tekniska depån, Köpmanholmen, ungdomsgården, servicehuset etc.
Uthyrda fastigheter, t.ex.: Centrumhuset bibliotek, Furuholmens fritidsgård, Björkbo, Ahlö fiskmottagningsstation
Övriga fastigheter: Fagernäs Framstu och Stenföusi
I €-beloppen finns enbart externa kostnader beaktade och inga avskrivningar.

Antal prestationer	BS 2025	BU 2026	BU 2027
Beviljade lov			
Byggnadslov och ändringslov	89	120	100
Rivningslov och -anmälan	15	10	10
Åtgärdstillstånd	0	0	0
Byggnadstyper			
Egnahemshus	19	15	15
Hus med två bostäder	6	4	3
Radhus och våningshus	2	4	1
Fritidsbostäder	17	20	20
Övriga byggnader och åtgärder	24	30	30
Nya bostadslägenheter	39	40	25
Utförda syner (protokollförda)			
Samtliga granskningar	206	300	200
Slutgranskningar	122	150	80

8 Investeringar per projekt

Kostnadsställe		2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Kommunstyrelsen							
9110	**Markområden**	200 000	-200 000	200 000	-200 000	200 000	-200 000
	Kommunstyrelsen, totalt	**200 000**	**-200 000**	**200 000**	**-200 000**	**200 000**	**-200 000**
	Kommunstyrelsen, nettoutgifter/-inkomster	**0**		**0**		**0**	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Tekniska nämnden								
Byggnader								
9333	**Cronhjelm skola**	Införskaffande och installation av ny gryta till kök	**25 000**					
9332	**Holm skola**	Sanering av gårdsplan	**200 000**					
9312	**Bosund skola**	Modernisering av nuvarande utrymmen, inre renoveringar. Planering 2027 och sanering 2027-202	**100 000**		**600 000**			
9320	**Näs skola**	Rivning och tillbyggnad. Planering 2027, byggande 2028-2029	**250 000**		**4 000 000**		**4 000 000**	
9330	**Kommungården**	Täthetssanering skede 3 samt förnyande av ventilation av gamla sidan. Projektet färdigställs	**600 000**					
9352	**Risö skola**	Rivning och tillbyggnad. Planering 2028, byggande 2029-2030			**200 000**		**3 000 000**	
9270	**Köpmanholmen**	Byggande av kaj och bryggplatser samt anläggande av båtramp vid hamnen och renovering av utställningslokalen anpassat för samlingsutrymme samt byggande av terrass	**100 000**					
	Byggnader, totalt		**1 275 000**	**0**	**4 800 000**	**0**	**7 000 000**	**0**
	Byggnader, nettoutgifter/-inkomster		**1 275 000**		**4 800 000**		**7 000 000**	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Byggande av gator och övriga trafikleder								
9410	**Gammelhagens detaljplan, gator**							
		Tallvägen, 430m					**150 000**	
9433	**Nabbskata detaljplan, gator**							
		Nabbskatagränden, 100 m			**40 000**			
9438	**Deltagande i statliga vägprojekt, trafikleder**							
		Byggande av rondellen i Furuholmskorsningen, kommunens andel, uppskattad kostnad	**900 000**					
		Planering av trafiksäkerhetsåtgärder längs lv749					**120 000**	
9439	**Planeringskostnader, gator**							
		Planering av gator på detaljplanerade områden	**25 000**		**25 000**		**25 000**	
	Byggande av gator och övriga trafikleder, totalt		**925 000**	**0**	**65 000**	**0**	**295 000**	**0**
	Byggande av gator och övriga trafikleder, nettoutgifter/-inkomster		**925 000**		**65 000**		**295 000**	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Beläggning av gator								
9440	**Gammelhagen detaljplan, beläggning av gator**							
		Granvägen fräsning och asfaltering	**100 000**					
9441	**Bosund detaljplan, beläggning av gator**							
		Björnviksvägen, 400 m			**40 000**			
		Årtullsgränden, 170 m					**20 000**	
		Mastgränden, 100m					**10 000**	
9442	**Murmästar detaljplan, beläggning av gator**							
		Grannasstigen & Albergsgränden			**15 000**			
9443	**Kaptens detaljplan, beläggning av gator**							
		Kaptensgränden, 280 m, Dalgränden, 60 m			**30 000**			
9444	**Laxgrundet detaljplan, beläggning av gator**							
		Laxgrundsvägen, 600 m			**45 000**			
		Gertrudsvägen grundförbättring, 330 m			**25 000**			
		Laxgrundsstigen, 290 m			**22 000**			
		Laxgrudsgränden, 55 m			**5 000**			
9452	**Holm detaljplan, beläggning av gator**							
		Arenagränden, 190m	**20 000**					
9463	**Nabbskata detaljplan, beläggning av gator**							
		Nabbskatagränden 100 m					**14 000**	
	Beläggning av gator, totalt		**120 000**	**0**	**182 000**	**0**	**44 000**	**0**
	Beläggning av gator, nettoutgifter/-inkomster		**120 000**		**182 000**		**44 000**	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Vägbelysning								
9493	**Nabbskata detaljplan, vägbelysning**							
		Nabbskatagränden, 100 m, stolpar och armaturer			7 000			
	Vägbelysning, totalt		0	0	7 000	0	0	0
	Vägbelysning, nettoutgifter/-inkomster		0		7 000		0	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Småbåtshamnar								
9210	**Småbåtshamn, Storströmmen**							
		Utbyggnad av brygga, 14 platser					55 000	
	Småbåtshamnar, totalt		0	0	0	0	55 000	0
	Småbåtshamnar, nettoutgifter/-inkomster		0		0		55 000	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Dagvattenavlopp								
9205	**Dagvattenavlopp, Nabbskata detaljplan**							
		Nabbskatagränden, 100 m,			11 000			
	Dagvattenavlopp totalt		0	0	11 000	0	0	0
	Dagtvattenavlopp, nettoutgifter/-inkomster		0		11 000		0	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Parker- och parkeringsområden								
9223	**Lekpark Nabbskata detaljplan**							
		Planering och anläggande av lekpark	80 000					
9226	**Storströmmen parkområde**							
		Utrustningar till parkområdet, grillplats samt stor lekutrustning, typ båt			150 000			
9528	**Larsmo idrottspark**							
		Anläggande av konstgräsplan på gamla gräsplanen	340 000	-100 000				
		Förlängning och förbättring av konstsnö-spåret, norra delen inför landskapsstafett			50 000			
	Parker- och parkeringsområden, totalt		420 000	-100 000	200 000	0	0	0
	Parker- och parkeringsområden, nettoutgifter/-inkomster		320 000		200 000		0	

Kostnadsställe			2027 Utgifter	2027 Inkomster	2028 Utgifter	2028 Inkomster	2029 Utgifter	2029 Inkomster
Maskiner och inventarier								
9525	**Skidspår och anläggningar**							
		Inköp av två energieffektivare snökanoner	20 000					
xxxx		Införskaffande av generatorer			80 000			
9531	**Service, fordon**	Förnyande av lastbil					200 000	
	Maskiner och inventarier, totalt		20 000	0	80 000	0	200 000	0
	Maskiner och inventarier, nettoutgifter/-inkomster		20 000		80 000		200 000	
Tekniska nämnden, totalt			2 760 000	-100 000	5 345 000	0	7 594 000	0
Tekniska nämnden, nettoutgifter			2 660 000		5 345 000		7 594 000	

Investeringar, totalt			2 960 000	-300 000	5 545 000	-200 000	7 794 000	-200 000
Nettoutgifter			2 660 000		5 345 000		7 594 000	

9 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Ekonomiplan 2028	Ekonomiplan 2029
Försäljningsintäkter	919 758	968 201	771 306	794 445	818 279
Avgiftsintäkter	399 930	380 077	352 476	363 050	373 942
Understöd och bidrag	422 769	249 200	261 700	269 551	277 638
Övriga verksamhetsintäkter	1 372 832	585 465	642 543	661 819	681 674
VERKSAMHETENS INTÄKTER	**3 115 289**	**2 182 943**	**2 028 025**	**2 088 866**	**2 151 532**
Personalkostnader	-14 948 364	-16 062 288	-16 561 175	-17 058 010	-17 569 751
Köp av tjänster	-3 844 812	-4 272 776	-4 488 839	-4 623 504	-4 762 209
Material, förnödenheter och varor	-1 994 720	-1 994 758	-2 038 395	-2 099 547	-2 162 533
Understöd	-1 508 805	-1 780 300	-1 749 600	-1 802 088	-1 856 151
Övriga verksamhetskostnader	-501 976	-382 401	-310 053	-319 355	-328 935
VERKSAMHETENS KOSTNADER	**-22 798 677**	**-24 492 523**	**-25 148 062**	**-25 902 504**	**-26 679 579**
VERKSAMHETSBIDRAG	**-19 683 388**	**-22 309 580**	**-23 120 037**	**-23 813 638**	**-24 528 047**
Kommunens inkomstskatt	9 253 600	10 130 000	10 559 000	11 101 000	11 735 000
Fastighetsskatt	1 897 801	1 920 000	2 098 000	2 174 000	2 181 000
Andel av samfundsskatt	462 212	479 000	527 000	549 000	572 000
SKATTEINKOMSTER	**11 613 613**	**12 529 000**	**13 184 000**	**13 824 000**	**14 488 000**
Statsandel för kommunal basservice	12 179 695	13 076 733	13 523 393	14 199 563	14 909 541
Statsandelar enligt lagen om finansiering av under	-1 553 215	-1 649 921	-1 754 081	-1 841 785	-1 933 874
Ersättning för förlorade skatteinkomster	365 604	363 237	450 119	472 625	496 256
STATSANDELAR	**10 992 084**	**11 790 049**	**12 219 431**	**12 830 403**	**13 471 923**
Ränteintäkter	154 798	155 000	150 000	155 000	155 000
Övriga finansiella intäkter	776 721	510 000	950 000	700 000	700 000
Räntekostnader	-840 028	-800 000	-950 000	-1 200 000	-1 300 000
Övriga finansiella kostnader	-294 219	0	0	0	0
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	**-202 728**	**-135 000**	**150 000**	**-345 000**	**-445 000**
SKATTEINKOMSTER, STATSANDELAR OCH FINANSIELLT NETTO TOTALT	**22 402 969**	**24 184 049**	**25 553 431**	**26 309 403**	**27 514 923**
ÅRSBIDRAG	**2 719 581**	**1 874 469**	**2 433 394**	**2 495 764**	**2 986 875**
Avskrivningar enligt plan	-1 725 608	-1 903 176	-1 947 177	-2 000 000	-2 200 000
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	**-1 725 608**	**-1 903 176**	**-1 947 177**	**-2 000 000**	**-2 200 000**
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**993 973**	**-28 707**	**486 217**	**495 764**	**786 875**
Ökning eller minskning av fonder	-1 591	0	0	0	0
ÖVER-/UNDERSKOTT	**992 382**	**-28 707**	**486 217**	**495 764**	**786 875**
Nyckeltal:					
Verksamhetsink/Verksamhetskostn.,%	14 %	9 %	8 %	8 %	8 %
Årsbidrag/Avskrivnigar,%	157,6	98,5	125,0	124,8	135,8
Årsbidrag, euro/invånare	457	310	397	402	475
Invånare	5 955	6 044	6 124	6 204	6 284
Balanserade vinstmedel/invånare	3 384	3 499	3 448	3 482	3 517
Statsandelar/invånare	1 846	1 951	1 995	2 068	2 144
Skatteinkomster/invånare	1 950	2 073	2 153	2 228	2 306

10 Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS	Bokslut 2025	Budget 2026 (ändrad)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
VERKSAMHETENS KASSAFLÖDE					
Årsbidrag	2 719 581	1 874 469	2 433 394	2 495 764	2 986 875
Korrektivposter till internt tillförda medel	-935 830	-150 000	-180 000	-150 000	-150 000
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE					
Investeringsutgifter	-5 083 902	-2 571 000	-2 960 000	-5 545 000	-7 794 000
Finansieringsandelar för investeringar	116 555	0	100 000	0	0
Ink. fr. överlåtelse av tillg. bland best. akt.	552 731	200 000	200 000	200 000	200 000
Investeringar, netto	**-4 414 616**	**-2 371 000**	**-2 660 000**	**-5 345 000**	**-7 594 000**
=Verksamheten och investeringar, netto	**-2 630 865**	**-646 531**	**-406 606**	**-2 999 236**	**-4 757 125**
FINANSIERINGSVERKSAMHET					
Ökning av långfristiga lån					
Minskning av långfristiga lån	0	0	0	0	0
Förändring av kortfristiga lån	1 700 000	750 000	500 000	3 000 000	5 000 000
Förändringar av lånebeståndet	**1 700 000**	**750 000**	**500 000**	**3 000 000**	**5 000 000**
Övriga förändringar av likviditeten					
Föränding av förvaltade medel och förvaltat kapital	3 557				
Förändring av omsättningstillgångar	0				
Förändring av fordringar	564 467				
Förändring av räntefria skulder	353 801	0	0	0	0
	921 825	**0**	**0**	**0**	**0**
= Finansieringens kassaflöde	**2 621 825**	**750 000**	**500 000**	**3 000 000**	**5 000 000**
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	**-9 040**	**103 469**	**93 394**	**764**	**242 875**

Lånestock	Bokslut 2025	Budget 2026 (ändrad)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Långfristiga lån	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kortfristiga lån	**36 000 000**	**36 750 000**	**35 250 000**	**38 250 000**	**43 250 000**
- nästa års amortering	0	0	0	0	0
- kommuncertifikat	35 500 000	36 250 000	34 750 000	37 750 000	42 750 000
- kortfristigt lån dotterbolag	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Lånestock, totalt	**36 000 000**	**36 750 000**	**35 250 000**	**38 250 000**	**43 250 000**
- långfristiga	569 604	569 604	569 604	569 604	569 604
- kortfristiga	3 665 000	3 665 000	3 915 000	3 715 000	3 515 000
Lånefordringar (dotterbolag)	**-4 234 604**	**-4 234 604**	**-4 484 604**	**-4 284 604**	**-4 084 604**
Lånestock - lånefordringar	**31 765 396**	**32 515 396**	**30 765 396**	**33 965 396**	**39 165 396**
Lånestock /invånare	**6 045**	**6 080**	**5 756**	**6 165**	**6 883**
Lånestock - lånefordringar /invånare	5 334	5 380	5 024	5 475	6 233
Invånare	5 955	6 044	6 124	6 204	6 284
Ökning invånare	71	89	80	80	80

11 Balansräkning

		Bokslut 2025	Budget (ändrad) 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
	AKTIVA					
A	**BESTÅENDE AKTIVA**					
I	Immateriella tillgångar	0	0	0	0	0
II	Materiella tillgångar	40 444 537	41 112 361	41 785 184	45 130 184	50 524 184
III	Placeringar	12 718 021	12 718 021	11 644 021	11 644 021	11 644 021
B	**FÖRVALTADE MEDEL**					
I	Statliga uppdrag					
II	Donationsfondernas särsk. täckn	165 325	165 325	165 325	165 325	165 325
C	**RÖRLIGA AKTIVA**					
I	Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0
II	Fordringar	4 801 671	4 801 671	4 801 671	4 801 671	4 801 671
III	Finansiella värdepapper	9 691 273	9 691 273	8 991 273	8 991 273	8 991 273
IV	Kassa- o.banktillgodohavanden	654 296	757 765	851 159	851 923	1 094 799
	AKTIVA TOTALT	**68 475 122**	**69 246 415**	**68 238 632**	**71 584 396**	**77 221 272**
	PASSIVA					
A	**EGET KAPITAL**					
I	Grundkapital	7 648 510	7 648 510	7 648 510	7 648 510	7 648 510
IV	Övriga egna fonder	74 673	74 673	74 673	74 673	74 673
V	Över-/underskott fr.tid.räkenskapsp.	20 153 717	21 146 100	21 117 393	21 603 610	22 099 374
VI	Räkenskapsperiodens över-/undersk	992 382	-28 707	486 217	495 764	786 875
C	**AVSÄTTNINGAR**					
	Avsättningar	0	0	0	0	0
D	**FÖRVALTAT KAPITAL**					
I	Statliga uppdrag					
II	Donationsfondernas kapital	179 549	179 549	179 549	179 549	179 549
E	**FRÄMMANDE KAPITAL**					
I	Långfristigt främmande kapital	0	0	0	0	0
II	Kortfristigt främmande kapital	39 426 290	40 226 290	38 732 290	41 582 290	46 432 290
	PASSIVA TOTALT	**68 475 122**	**69 246 415**	**68 238 632**	**71 584 396**	**77 221 272**